

Hmeljar

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO XXXIX

JANUAR

ŠT. 1

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC * KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE * KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA * KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje * SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče * VRTNARSTVO Celje * KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec * ČEBELARSKA ZADRUGA Petrovče * KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA * CELJSKA MESNA INDUSTRIJA * CELJSKE MLEKARNE Celje * HMEZAD EXPORT Žalec * STROJNA Žalec * MINERVA Zabukovica * GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec * NOTRANJA TRGOVINA Žalec * JATA ZALOG Ljubljana * INTERNA BANKA HMEZAD * HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

ENOTNI BOMO LAŽE PREMAGOVALI TEŽAVE

Leto 1984 se je izteklo. Samo korak in že bomo v letu 1985. Kaj nam bo le prineslo? Tako se sprašujemo ob tem simboličnem prehodu iz enega v drugo časovno obdobje. Pri tem tudi tehtamo in ocenjujemo, kaj smo napravili v letu, ki smo ga zapustili. Razmišljamo o uspehih, tudi neuspehih in zakaj eno ali drugo. Ne glede na velike težave, ki so nam več ali manj znane, so doseženi številni pozitivni premiki tako v gospodarjenju, kakor tudi v razvoju samoupravnih in medsebojnih odnosov. Težka gospodarska situacija nas je na nekaterih točkah zblížala in smo se v veliki meri dokopali do spoznanja, da z zaprtostjo, ozkostjo in sebičnostjo ožimo prostor sami sebi za normalno poslovanje in razvoj.

Lansko leto je bilo dokaj zahtevno. Pogoji gospodarjenja so se občutno zaostri. Velika gospodarska kriza ni obšla OZD, ki so povezane s SOZD Hmezad. Saj se srečujemo z izgubami na področju perutninarskega kompleksa, ki je zaradi velikih razlik v cenah med krmom in ceno mesa na domačem trgu in v izvozu zašel v velike finančne težave. Te se ne odražajo samo v DO Jata, ampak tudi v drugih DO, ki so povezane v tej reproverigi (KZ Savinjska dolina, KK Šmarje itd.). Z negativnim rezultatom bo zaključila tudi mlekarna, vendar ne iz tekočega poslovanja, ampak spričo dragih kreditov, visokih obrestih na kredite, tečajnih razlik itd. Vendar s skupnimi močmi in širšim sodelovanjem združenega dela bomo tudi te probleme z velikim naporom obvladali.

Tudi na področju financ je veliko težav. Ne samo, da je težko dobiti finančna sredstva, kredite itd., je premalo selektivnih kreditov. Zato obrestni postajajo velik problem in velika bariera investicijske politike tako v družbenem kot zasebnem sektorju. Da so obrestni dejansko veliko breme, je potrebno reči, saj znašajo v Hmezadu več kot osebni dohodki.

Na področju investicijskega vlaganja in realizacije novih programov smo dosegli velike uspehe. Da naštejemo nekaj pomembnih dosežkov:

- dokončana je nova regijska mlekarna v Arji vasi, pred dograditvijo je sirarna v Šmarju;
- farma Žepina za 1000 pitancev v DO Hmezad - Kmetijstvo Žalec;
- farma molznic v Zalogu za 250 glav v DO Hmezad - Kmetijstvo Žalec;
- dokončana je sodobna valilnica v Študi v okviru DO Hmezad - Jata;
- rekonstruirana je bila Hmezad - DO Celjska mesna industrija ter sodobno tehnološko opremljena in dobila status izvozne klavnice za zahtevno zapadno tržišče;
- na področju hladilništva smo modernizirali obstoječe hladilne celice, zgradili smo tudi nove;
- nabavljen in montiran je nov sortirni stroj za jabolka, kar bo našo hladilnico uvrščalo med sodobne tovrstne objekte v državi;

Državna odlikovanja

Ob dnevu republike so bila podeljena državna odlikovanja delavcem iz Notranje trgovine

Red republike z bronastim vencem je prejel direktor delovne organizacije Ivan Debelak.

Red dela s srebrnim vencem sta prejela Leopold Janežič in Ciril Pšakar.

Medaljo zaslug za narod je prejela Ivanka Vozič.

Medalje dela so bile podeljene Anici Obreza, Stinki Okorn, Dragici Božič, Faniki Bastl, Marjanu Feldinu. Čestitamol!

VSEBINA

3. stran: Priznanja SOZD Hmezad za 1984. leto
4. stran: Otvoritev mlekarne
5. stran: Obisk v Trkanju naj bi bil tudi začetek gospodarskega sodelovanja
- Priloga za hmeljarstvo
7. stran: Najlepše je delovno silvestrovanje
8. stran: Načrt izobraževanja delavcev za sezono 1985/86
10. stran: Novoletna zgodba
12. stran: Novoletna nagradna križanka

- zgrajena je bila nova lakirnica v DO Hmezad Strojna, v njeni TOZD Grames pa skompletirana linija za izvedbo hidro in agromelioracij s sodobnimi stroji;

- izvedene in v teku so pomembne melioracije na Pristovškem polju, v KZ Slov. Bistrica, Ilirska Bistrica, KZ Savinjska dolina itd.;

- v DO Hmezad - Notranja trgovina je modernizirana in dograjena blagovnica, pilotska naprava za ekstrahajo rastlin v Novem Celju, več obrtniških in drugih objektov;

- v Hmezad - KZ Drava je bila obnovljena trgovina, zgrajen objekt za TOZD Prevoznništvo in drugo;

- v DO Hmezad - Gostinstvo-turizem je popolnoma obnovljen lokal na kegljišču v Žalcu in v Tmavi ter več drugih adaptacij;

- redno obnavljajo plantaže sadja na Mirosanu, hmeljišča v Kmetijstvu Žalec, KZ Savinjska dolina, KZ Drava in KK Šmarje;

- zgrajenih, obnovljenih in moderniziranih je več objektov v KK Šmarje, Minervi in drugih DO;

- veliko je še investicij v teku ali pa so v fazi programiranja: hlev v Imenem, skladišče hmelja pri Hmezad e. i., tovarna krmil pri Kmetijstvu Žalec, nova tovarna Minerve na Ložnici, itd.

Posebej je potrebno poudariti, da so tudi opravljene velike investicije v zasebnem sektorju kmetijstva pri izgradnjah različnih farm, nabavi opreme itd., tako v KZ Savinjska dolina kot v ostalih DO, ki sodelujejo z združenimi kmeti.

Brez dvoma lahko ugotovimo, da je bila investicijska aktivnost kljub težavam zelo dinamična in je bilo zgrajenih več in pomembnejših objektov kot kdaj koli prej. Tudi izgradnja oziroma financiranje investicij se razlikuje od prejšnjih. Sedaj bazira izgradnja investicij več na skupnem sovlaganju kot čistih bančnih kreditih. Zato moramo sistem sovlagateljstva krepiti tako znotraj kakor tudi z zunanjimi partnerji.

Na področju financ je bilo veliko problemov. Od pomanjkanja sredstev do izredno dragih kreditov in tudi lastnih sredstev. Z novimi deviznimi ukrepi je Hmezad zelo prizadet, zato smo tudi v situaciji, da moramo devize kupovati. Vendar bo potrebno v naši hiši več finančne discipline. Premalo se finančna sredstva cenijo in smotno uporabljajo. Pomembno funkcijo pri finančnem poslovanju imata interna banka in HKS. To je potrebno reči tudi zaradi tega, ker nam kljub fizičnim uspehom v proizvodnji slabi finančni rezultat. Politiko izvoza, ki smo jo zastavili dokaj smelo, uspešno realiziramo. Pomembna izvoznika sta postala Hmezad - CMI in Hmezad - Jata in tudi druge DO Hmezada, NT, Sadjarstvo Mirosan itd.

V proizvodnji so doseženi zelo pomembni uspehi. Pridelane je bilo veliko kvalitetnega hmelja, sadja in drugih pridelkov. Visok je porast prireje mleka in mesa. Doseženi so zelo dobri rezultati tudi v drugih dejavnostih in okviru Hmezada, kar nas vsekakor obvezuje in nam daje dobra izhodišča v prihodnje. To je tudi plod strokovne sposobnosti in prizadevanj naših delavcev. Hmezad je danes pomemben in nepogrešljiv preskrbovalec v SR Sloveniji.

Lansko leto je z vso resnostjo opozorilo, da ni časa za sebična ali kakršnakoli druga obnašanja ter modrovanja, ki bi slabila trdnost celotnega Hmezadovega sistema.

V letu 1985 ne bo lahko. Pričakujemo lahko ponovno velike težave in niz kočljivih situacij. Ukrepi družbe bodo vsekakor vplivali na naše delo in končno tudi uspehe. Še naprej lahko pričakujemo visoko inflacijo in s tem tudi obrestno mero, ozki manevrski prostor pri devizah itd. Nadaljevali bomo bitko, da bi zlasti kmetijstvo dobilo čim več selektivnih kreditov z nižjo obrestno mero zaradi počasnega obračanja kapitala v tej gospodarski dejavnosti. Želimo, da bi bilo čim manj deklarativne in čim več konkretne materialne pomoči. Tu pa mislim na celotni sistem, ki je vendarle povezan v reproceloto. V prihajajočem letu moramo kot doslej zagotoviti enakopraven razvoj vseh dejavnosti v Hmezadu. Ne mislimo podpirati drobnjakarstva, ki je tudi ponekod prisotno. Zaostajanje ene dejavnosti nam povzroča zastoj na drugem področju. Hmezad ni čista kmetijska asociacija, marveč so različne dejavnosti povezane s primarno kmetijsko proizvodnjo v celoto, saj iz nje pridobivajo surovine ali kako drugače delajo za njo. Druga naloga je, da maksimalno zaostriamo finančno disciplino. Finančna sredstva moramo v čim večji meri združevati, ne pa vleči narazen. Prav tako moramo poenotiti gospodarjenje z devizami. Proučiti stanje zalog in vezana sredstva v tem segmentu. Boriti se moramo za povečan izvoz, ustanavljanje mešanih firm v inozemstvu. Na področju izvoza in uvoza mora Hmezad razširiti svojo ozkost in preiti v ofenzivno zunanjetrgovinsko gospodarsko menjavo in povezovanje. Tu že imamo nekaj pomembnih uspehov. Tudi uspešen nastop inženiringa v tujih deželah. Na vseh nivojih je potrebno zaostri delovno disciplino in odnos do dela. Samo uspešno delo nam

bo omogočilo čvrstše pozicijo. Na področju kadrovske politike moramo zastaviti naloge tako, da bo omogočeno kreativnim, sposobnim in mlajšim kadrom zasesti ustrezna delovna mesta ter s tem pospešiti razvoj. Voditi moramo tudi bitko za nadaljnji razvoj našega samoupravnega delegatskega sistema in s tem krepiti in razvijati samoupravo v Hmezadu in tudi delovanje družbenopolitičnih organizacij. Hmezad se bo tudi v bodoče povezoval in iskal sodelovanja z DO tako v slovenskem kot v jugoslovanskem pa tudi mednarodnem prostoru kljub temu, da imamo že sedaj številne oblike sodelovanja in povezovanja tako znotraj kot zunaj meja države. Podpisali bomo tudi samoupravni sporazum o formiranju plansko poslovne skupnosti med SOZD Merx in SOZD Hmezad. To dejanje bo brez dvoma pripomoglo k uspešnemu razvijanju medsebojnih odnosov.

Brez dvoma bi še lahko naštevali naloge, vendar nas na nje tekoče opozarja konkretno delo, delo samoupravnih organov v TOZD, DO in SOZD ter ukrepi družbeno političnih skupnosti.

Čas, v katerem živimo danes in bomo še živeli jutri, bo zahteval maksimalno enotnost. Samo popolna enotnost je porok naših uspehov.

Ob vstopu v novo 1985. leto se zahvaljujem v imenu organov upravljanja in poslovodnega odbora Hmezad vsem delavcem, združenim kmetom, združenim obrtnikom in poslovnim partnerjem za sodelovanje, vložen trud in osebni delež, ki ste ga prispevali k razvoju Hmezada.

Vsem želim srečno, uspešno in z veliko delovnih uspehov in osebne sreče polno Novo leto 1985.

Vlado Gorišek
predsednik PO SOZD Hmezad

KONFERENCA ZK

Dvanajstega decembra je bila akcijska konferenca komunistov OOKKS SOZD Hmezad. Razpravljali so o problemih kadrovske politike v SOZD Hmezad in ocenili družbeno ekonomske razmere in uresničevanje gospodarske stabilizacije v SOZD Hmezad v zvezi s 13. sejo CK ZKJ.

Štirinajst dni pred konferenco je bila skupna seja sekretarjev OOKKS SOZD in koordinacijskega odbora sindikata SOZD. Razpravljali so o izgubaših ob devetmesečnem poslovanju in jih opozorili na akcijo za pokrivanje izgub. Razpravljali so še o neskladju cen pri pitanju živine, o srednjeročnem in dolgoročnem načrtu, ki naj bosta realna.

Razpravljali so še o skorajšnji konferenci ZK in o volitvah v samoupravne organe SOZD.

I. V.

21. NOVEMBER

Sestal se je odbor za ekonomiko, organizacijo, informatiko in odnose v združenem delu.

Na svoji redni seji je razpravljala o devetmesečnem poslovanju SOZD in sprejela informacijo o poteku del na izdelavi plana za leto 1985.

Delegati so razpravljali in sprejeli predlog o kasneje podeljenih študentskih za šolsko leto 1984/85 in odobrili študije ob delu za šolsko leto 1984/85.

Na koncu so delegati še razpravljali o predlogu samoupravnega

sporazuma, o medsebojnem poslovnem sodelovanju Župa Kruševac in SOZD Hmezad Žalec.

I. V.

14. december

REDNA SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delegati so razpravljali o tričetrletnem gospodarjenju in o izvajanju sanacijskih programov v Hmezad DO Kmetijski kombinat Šmarje in DO Mlekarna Arja vas.

Sprejeli so planska izhodišča za leto 1985.

Delegati so obravnavali predloge uresničevanja kadrovske politike v SOZD Hmezad in sprejeli predlog za priznanja SOZD Hmezad.

Na koncu so še obravnavali razpis volitev delegatov delavskega sveta SOZD in samoupravne delavske kontrole SOZD ter imenovali volilno komisijo.

Ivan Vodlan

NOTRANJA TRGOVINA OD 1. I. 1985 AGRINA

PRIZNANJA SOZD HMEZAD ŽALEC ZA LETO 1984

Delavski svet SOZD je na seji 14.12. 1984 sklenil, da prejmejo priznanja SOZD za leto 1984 za dolgoletno delo, dosežene delovne uspehe ter družbeno-politično delo navedeni delavci, združeni kmetje in združeni obrtniki:

ZLATA PLAKETA SOZD

Martin PETAN, Celjska mesna industrija Celje
Viktor GAJŠEK, združeni kmet iz Drešinje vasi
Vinko JUG, Kmetijstvo Žalec
Franc HRUŠEVAR, Celjske mlekarne Celje

SREBRNA PLAKETA SOZD

Vlado JURANČIČ, Celjska mesna industrija Celje
Ivanka ROJNIK, Celjska mesna industrija Celje
Anton ULAGA, Celjska mesna industrija Celje
Ida CIZEJ, KZ Savinjska dolina Žalec
Ivan GUČEK, KZ Savinjska dolina Žalec
Franc MAROVT, st., združeni kmet iz Zg. Gorč.
Angela CIZEJ, združena kmetica iz Podvina
Martin KRAJNC, združeni kmet iz Kaple
Vlado KRALJ, KZ Savinjska dolina Žalec
Franc in Marija GAJŠEK, združena kmeta iz KZ Slovenska Bistrica
Anton in Marija UNUK, združena kmeta iz KZ Slovenska Bistrica
Ivan MARGUČ, Kmetijstvo Žalec
Marija DOMANKOŠ, Kmetijstvo Žalec
Barbara LORGER, Kmetijstvo Žalec
Edi OMLADIČ, Kmetijstvo Žalec
Rado KOT, Strojna Žalec
Edi PETEK, Strojna Žalec
Alojz LOVENJAK, Strojna Žalec
Ivan TEKAVC, Strojna Žalec
Dani LEŠAR, Strojna Žalec
Jože VERTOVSŠEK, Strojna Žalec
Majda MARINKO, Strojna Žalec
Zdravko GORŠEK, Strojna Žalec
Ivan ŠKVARC, Strojna Žalec
Marijan DROBNE, DS Skupne službe SOZD
Vinko JANIČ, DS Skupne službe SOZD
Franc ŽUŽEJ, Strojna Žalec
Ivan PIŠEK, Sadjarstvo Mirosoan
Ernest MARINC, Hranilno-kreditna služba Žalec
Franc VREŽE, KK Šmarje
Ivan MLAKER, KK Šmarje
Ivanka VEHOVAR, KK Šmarje
Marjan MUNDA, Jata Ljubljana
Stane KOZAR, Celjske mlekarne Celje
Majda LORGER, Celjske mlekarne Celje
Franc ŠALEKAR, Celjske mlekarne Celje
Terezija RAZDEVŠEK, Celjske mlekarne Celje
Marija KOROŠEC, Interna banka Žalec
Ivan BRIŠNIK, Notranja trgovina Žalec

BRONASTA PLAKETA SOZD

Franc ANTLOGA, združeni kmet iz Gotovelj
Janez FLORJAN, KZ Savinjska dolina Žalec
Savo ČURČIČ, Minerva Žalec
Henrik KRUŠNIK, Minerva Žalec
Alojz HAUZER, KZ Drava Radlje
Milan in Minka RIEGLER, združena kmeta iz KZ Slovenska Bistrica
Stane PŠENIČNIK, KK Slovenska Bistrica
Janez TROBEVŠEK, Jata, Ljubljana
Milka KUKOVEC, Gostinstvo-turizem Žalec
Jože OCVRK, Gostinstvo-turizem Žalec
Štefka PEVEC, Gostinstvo-turizem Žalec
Metka VOČKO, Gostinstvo-turizem Žalec
Miloš FRANKOVIČ, Gostinstvo-turizem Žalec
Jelica VRBEK, Kmetijstvo Žalec
Marija GROBELNIK, Kmetijstvo Žalec
Ignac JAVŠENJAK, Kmetijstvo Žalec

Stanko CEROVŠEK, Kmetijstvo Žalec
Ivan PRAŽNIKAR, Eksport-import Žalec
Jože OCVRK, Export-import Žalec
Venčeslav STROPNIK, Strojna Žalec
Janko DAJČAR, Strojna Žalec
Alojz AMBROŽIČ, Strojna Žalec
Stanko MARKUŠ, Sadjarstvo Mirosoan
Viktor TOVORNIK, Sadjarstvo Mirosoan
Marija TRUPEJ, Sadjarstvo Mirosoan
Franc BAJDA, DS Skupne službe SOZD
Ika MARINČEK, DS Skupne službe SOZD
Marjana ULAGA, DS Skupne službe SOZD
Anton GUBENŠEK, DS Skupne službe SOZD
Janez SAJOVEC, DS Skupne službe SOZD
Jožica JAKOPINA, KK Šmarje
Marija FERK, KK Šmarje
Jože PETOVAR, KK Šmarje
Odkupna postaja Prijedor pri TOZD Sadeks
Stinka OKORN, Notranja trgovina Žalec
Jože JURAK, Notranja trgovina Žalec
Stane MASTNAK, Notranja trgovina Žalec
Anica OBREZA, Notranja trgovina Žalec
Vinko LUBEJ, Notranja trgovina Žalec
Filip LESJAK, Notranja trgovina Žalec
Marjeta GROBLER, Notranja trgovina Žalec
Lea RAJŠP, Notranja trgovina Žalec
Janko MARČIČ, Notranja trgovina Žalec
Majda REBOV, Celjske mlekarne Celje
Jože BANOVŠEK, Celjske mlekarne Celje
Viktor LAH, Celjske mlekarne Celje
Marija BUČAR, Interna banka Žalec
Marija BRECL, Interna banka Žalec
Bogo ŠANTL, Notranja trgovina Žalec

PRIZNANJA SOZD

Silva GORENŠEK, Celjska mesna industrija Celje
Marjan LEŠER, Celjska mesna industrija Celje
Neža VEBER, Celjska mesna industrija Celje
Marija POGLADIČ, Celjska mesna industrija Celje
Jože DEŽELAK, Celjska mesna industrija Celje
Franc MASTNAK, Celjska mesna industrija Celje
Peter PLEŠNIK, Celjska mesna industrija Celje
Terezija PILIH, Celjska mesna industrija Celje
Martin NARAKS, Celjska mesna industrija Celje
Janko STOLEC, Celjska mesna industrija Celje
Franc MAJCEN, Celjska mesna industrija Celje
Vinko COKAN, združeni kmet iz Sp. Roj
Anton PIKL, Minerva Žalec
Silva PUNTAR, Minerva Žalec
Tanja SAVORGNANI, Minerva Žalec
Jože LAZNIK, Minerva Žalec
Anton PŠENIČNIK, združeni kmet iz KZ Slovenska Bistrica
Terezija HERCOG, Gostinstvo-turizem Žalec
Marija GOLEŠ, Gostinstvo-turizem Žalec
Jožica KRIVEC, Gostinstvo-turizem Žalec
Ivana MEŠIČ, Gostinstvo-turizem Žalec
Vera OGRADI, Gostinstvo-turizem Žalec
Silva PERČIČ, Gostinstvo-turizem Žalec
Helena PIDER, Gostinstvo-turizem Žalec
Jožica RAZBORŠEK, Gostinstvo-turizem Žalec
Franc SERDONER, Gostinstvo-turizem Žalec
Marija STRMČNIK, Gostinstvo-turizem Žalec
Štefka ŠTAMPAR, Gostinstvo-turizem Žalec
Slava ZUPANC, Gostinstvo-turizem Žalec
Silva MIKLAVC, Gostinstvo-turizem Žalec
Viki PODBREGAR, Kmetijstvo Žalec
Štefan PODVRŠNIK, Kmetijstvo Žalec
Lidija SEMPRIMOŽNIK, Export-import Žalec
Marija SEIBERT, Export-import Žalec
Sonja STERGAR, Export-import Žalec
Adela SINTIČ, Export-import Žalec
Milica KOVAČ, Export-import Žalec
Cilka ŠTAJNER, Sadjarstvo Mirosoan
Ivan LEBAR, Sadjarstvo Mirosoan
Jože TERGLAV, Sadjarstvo Mirosoan
Ljudmila BOHTE, Sadjarstvo Mirosoan
Ivan KROŠL, Sadjarstvo Mirosoan

(Nadaljevanje na 4. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)

Ivanka GAJŠEK, Vrtnarstvo Celje
Jaglenka LEBAN, Vrtnarstvo Celje
Vinko TOPLAK, Vrtnarstvo Celje
Fanika PECELJ, Vrtnarstvo Celje
Stanka ŠKAFAR, Vrtnarstvo Celje
Agnes STIPLOVŠEK, KK Šmarje
Anton ZIDAR, KK Šmarje
Franc KAMPLET, KK Šmarje
Terezija DEBELAK, KK Šmarje
Slavko GLUŠIČ, Notranja trgovina Žalec
Valter KOMPAN, Notranja trgovina Žalec
Werner PEŠEC, Notranja trgovina Žalec
Franc URANJEK, Notranja trgovina Žalec
Alojz JAGER, Notranja trgovina Žalec
Vida KOGOVŠEK, Notranja trgovina Žalec
Avgust MARKAČ, Notranja trgovina Žalec
Jože ZIDAR, Notranja trgovina Žalec
Franc KUDER, Notranja trgovina Žalec
Silvester Osajnik, združeni obrtnik v TOK Mega
Peter HRASTELJ, združeni obrtnik v TOK Mega
Peter JANIČ, združeni obrtnik v TOK Mega
Milan ČMAK, združeni obrtnik v TOK Mega
Franc PAVLIČ, združeni obrtnik v TOK Mega
Jože PENCELJ, združeni obrtnik v TOK Mega
Milan ČREMOŽNIK, združeni obrtnik v TOK Mega
Adolf SCHWARZMAN, združeni obrtnik v TOK Mega

OTVORITEV MLEKARNE

Tovariš Milan Knežević, predsednik komiteja za kmetijstvo SR Slovenije, je bil slavnostni govornik. Številne goste – nad 300 jih je bilo – in delavce je nagovoril za današnje razmere z vsodbudnimi besedami. Delavcem in kmetom je čestital k izjemno pomembni delovni zmagi, saj je rezultat upornega in dolgotrajnega prizadevanja za povečanje in posodobitev zmogljivosti za predelavo mleka v celjski regiji. Pomemben delež so prispevali tudi številni sovlagatelji.

Govoril je o razvoju mlekarstva v Sloveniji, uspešnosti razvoja kmetijstva v tem srednjeročnem razvoju, o prizadevanjih za izboljšanje preskrbe doma in za doseg ugodnejšega položaja našega gospodarstva v mednarodni delitvi dela, saj imata kmetijstvo in živilska industrija pomembno nalogo. Zaradi posebnosti položaja kmetijstva v procesu družbene reprodukcije, je dejal, bo potrebno tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju zagotavljati nekatere pogoje za njegov razvoj.

Ob zaključku govora je izrazil svoje prepričanje, da bodo kmetje in delavci SOZD Hmezad ter vsi v širši celjski regiji s svojim odgovornim delom zagotovili mlekarji dovolj mleka v splošno zadovoljstvo potrošnikov.

*Srečno, zdravo in zadovoljno 1985
želi vsem sodelavcem in bralcem
uredništvo Hmeljarja*

Jože MAJER, Notranja trgovina Žalec
Franc GUČEK, Celjske mlekarne Celje
Marjana ŠUHEL, Celjske mlekarne Celje
Bosa PRAVDIČ, Celjske mlekarne Celje
Marija DROFENIK, Celjske mlekarne Celje
Marija BRZAJ, Celjske mlekarne Celje
Franc HRIBOVŠEK, Celjske mlekarne Celje
Branko OBREZ, Celjske mlekarne Celje
Milan SEM, Celjske mlekarne Celje
Branko JERANKO, Celjske mlekarne Celje
Andrej ŠUPER, Celjske mlekarne Celje
Mirko POLŠAK, Celjske mlekarne Celje
Zoran JANIČIJEVIČ, Celjske mlekarne Celje
Stanko ŠKRABAR, Celjske mlekarne Celje
Elizabeta ZORENČ, Celjske mlekarne Celje
Franc GUZEJ, Celjske mlekarne Celje
Jože PEČNIK, Celjske mlekarne Celje
Vera BRAČIČ, Celjske mlekarne Celje
Bernarda VASLE, Celjske mlekarne Celje
Slavica TOPLAK, Notranja trgovina Žalec

Kot zunanji sodelavci prejmejo priznanja SOZD za leto 1984:

Mag. Marjan Tiselj iz Zavoda za živinorejo in veterinarstvo Celje na predlog Celjske mesne industrije Celje – **SREBRNO PLAKETO SOZD**

Dr. DRAGAN DŽOLJIČ iz Jugoslovanskega inštituta za tehnologijo mesa Beograd na predlog Celjske mesne industrije Celje – **BRO-NASTO PLAKETO SOZD**

FERRALIT Žalec, na predlog DO Gostinstvo-turizem Žalec, **BRO-NASTO PLAKETO SOZD**

Seja izvršilnega odbora poslovne skupnosti za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije

Na zadnji seji izvršilnega odbora poslovne skupnosti za razvoj kmetijstva in živilske industrije Slovenije, ki je bila 6. decembra lani, kot zadnja seja v letu 1984, so bili sprejeti pomembni sklepi glede naložb v 1985. letu.

Izvršilni odbor ugotavlja, da naložbe v kmetijstvo in ribištvo zaostajajo za predvidevanji tako po obsegu, kakor tudi časovno. Zaostajanje naložb se bo močno odražalo na nekaterih proizvodnih usmeritvah, kakor je prireja govejega in svinjskega mesa, delno mleka, ter sadja in grozdja. Neusklajena gibanja v cenah mleka in mesa ter težave pri nabavi krmil to stanje še potencirajo.

Izvršilni odbor sprejema predloženi program naložb v kmetijstvo in ribištvo v 1985. letu, kot osnovo za usmerjanje sredstev za naložbe in izbor za financiranje.

Izvršilni odbor ugotavlja, da stroški reprodukcijskega materiala (gnojila, zaščitna sredstva) naraščajo močneje kot cene pridelkov. Zato porast stroškov reprodukcijskega materiala, ob povečani stopnji obrestne mere, poslabšuje ekonomski položaj ter produktivno in reproduktivno sposobnost kmetijstva.

Obresti so dosegle tako raven, da predstavljajo pomemben delež v stroških proizvodnje in resno oviro rentabilnemu poslovanju, povečanju proizvodnje ter razvoja kmetijstva in ribištva.

Izvršilni odbor zato predlaga temeljnim bankam, da korigirajo višino obrestne mere za kmetijstvo, pri čemer naj zlasti upoštevajo, da

zaradi daljšega proizvodnega ciklusa obresti v sedanji višini prekomerno obremenjujejo enoto pridelka.

Izvršilni odbor sodi, da je treba tako zaradi zagotovitve socialnega položaja kmetijskih proizvajalcev na posameznih območjih, prav tako tudi zaradi zagotovitve surovin za predelavo (živilsko industrijo) omogočiti skladnejši razvoj posameznih panog kmetijstva in ribištva; tako poljedelstva (vključno hmeljarstva), živinoreje, sadjarstva in vinogradništva. Slednji zlasti v hribovitih oz. sadjarsko-vinogradniških predelih.

Glede na to, da naložbe bolj zaostajajo v manj razvitih območjih, izvršilni odbor predlaga, da zlasti temeljne banke z usmerjanjem sredstev in sovlagateljev ter ugodnejšimi kreditnimi pogoji, spodbujajo naložbe v teh območjih.

Izvršilni odbor predlaga podpisnikom sporazuma o ustanovitvi konzorcija za kmetijstvo, da zagotove potrebna sredstva za financiranje naložb. Pri tem se naj kmetijske organizacije, združene v sestavljenih organizacijah združene dela oz. poslovno in proizvodno povezane, dogovore o zagotavljanju sredstev in sovlaganjih.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Hmeljar

OBISK V TRKANJU NAJ BI BIL TUDI ZAČETEK GOSPODARSKEGA SODELOVANJA

»Prihodnje leto vas obiščemo v Savinjski dolini«, so govorili vaščani makedonske vasice Trkanje, ko so se poslavljali od gostov iz Žalca, oziroma gostov in predstavnikov Kmetijske zadruge Savinjska dolina. Za slovo so se novembrskega jutra zbrali vsi Trkanjci stari in mladi in s tem zaključili obisk Žalčanov, ki naj bi bil začetek tesnejšega sodelovanja. V Trkanju je bilo namreč televizijsko snemanje oddaje »Znanje – imanje« in za to je sodelovala vsa vas. Pristrčen in slovesen je bil sprejem, avtobus so že na začetku vasi pričakali vaščani in otroci, ki so pozdravljali z zastavicami. Goste so sprejeli s kruhom in soljo, kar je star slovanski običaj za izražanje dobrodošlice in povabilo v njihove domove.

S pesmijo in plesom se je v kulturnem programu predstavila folklorna skupina iz Skopja

Tri dni je bila vsa vas »na no-gah«, praznična in še bolj gostoljubna. Osemindeset Savinjsčanov so sprejeli v svoje domove. Pripravili so tako zanimiv in pester program, da nikomur ni bilo dolg čas.

Makedonsko pesem in ples so lahko gostje spoznali v kulturnem programu, ki je bil v njihovem prenovljenem združnem domu. So-

delovali so tudi pevci Savinjskega okteta. Dvorana je bila nabito polna in prišlo bi še več vaščanov, če bi le bilo več prostora.

Ekipo zadruge Savinjska dolina se je z ekipo njihove zadruge Galeb pomerila v nogometu, odbojki, šahu in šaljivih tekmovanjih kot sta vlečenje vrvi in metanje kamna. V nogometu so krepko zmagali Trkanjci, kar 2:7, pri vseh ostalih dis-

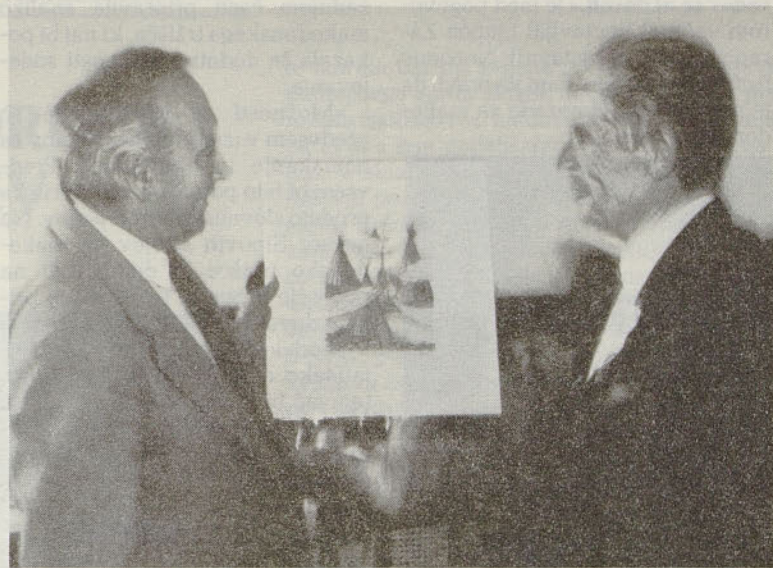
ciplinah pa so se bolje odrezali predstavniki zadruge Savinjska dolina. V odbojki so zmagali s 3:1, v šahu s 5:1, pri vlečenju vrvi pa so tudi potegnili Trkanjce na svojo stran.

Za samo srečanje in za televizijsko snemanje za celotno jugoslovansko TV mrežo so pripravile njihove ženske razstavo ročnih del. Prikazale so tudi, kako se ob zimskih mesecih zberejo v hiši in pletejo, ob pesmi vezejo in tkejo preproge.

je letos skupaj s kooperanti pridelala okoli 4000 ton riža, kar tudi predstavlja največji delež dohodka.

Ves pridelek, neluščeni riž tudi sami luščijo in glazirajo v tovarni riža v Trkanju in le-ta prehaja na tržišče kot kočanski riž.

Vse do letos so bili odpadki luščjenja riža neuporabni, letos so dogradili tovarno detergentov, kjer le-te s pridom uporabljajo. Tako je zadruga čistilnih sredstev v Trka-

V spomin na obisk v Trkanju je Vlado Kralj izročil direktorju zadruge Galeb Spiru Mitevu sliko Adija Arzenška.

Sodelovale so tudi ženske iz zadruge in po obsegu je bila razstava naših žena, predvsem taborskih žena nekoliko skromnejša, toda po kakovosti ni zaostajala. Priznanje, oziroma potovanje v Beograd je revija Praktična žena iz Beograda podelila Marjeti Klančnik iz Gotovelj.

Vsaj enkrat večja bi morala biti dvorana združnega doma, da bi lahko sprejela vse ljudi, ki so si želeli v nedeljo ogledati televizijsko snemanje oddaje »Znanje-imanje«. Tako so lahko sprejeli le peščico ljudi. Poleg kulturnega programa, predstavitev domače trkanjske zadruge Galeb in KZ Savinjska dolina, so se pomerili mladi v znanju iz kmetijstva. Našo zadrugo so predstavljali člani aktiva mladih združnikov iz Tabora in sicer Milan Lesjak, Renata Križnik, in Milan Kovče.

Uradni del srečanja so zaključili s pogovorom o možnostih gospodarskega sodelovanja med žalsko in kočansko občino. Tako so sodelovali predstavniki občine Kočani, kamor spada vas Trkanje, predstavniki zadruge Galeb, zadruge Savinjska dolina in žalske občine, ki jo je tokrat zastopal sekretar občinskega komiteja ZK Ludvik Semprimožnik.

KOT JE SAVINJČANU HMEJ JE TRKANJCEM RIŽ

Preporod in pravo renesanso v načinu življenja za tamkajšnje ljudi pomeni riž. Dobrih petnajst let na njihovih poljih in na poljih zadruge raste ta kultura, ki je bistveno spremenila način življenja domačinov. Zadruga Galeb Trkanje

nju prva pri nas, ki koristno uporablja riževe odpadke.

Veliko starejša kot proizvodnja riža je v Trkanju ovčereja. Zadruga ima okoli tri tisoč ovac, okoli pet tisoč jih imajo njihovi kooperanti. Okoli trideset ton jagnječega mesa so letos izvozili v Italijo, ki je zelo zahteven kupec, pravijo predstavniki zadruge. V prihodnjih letih bodo še povečali število ovac, še zlasti pa bodo širili površine pod pšenico.

Na njihovem področju so v zadnjih letih odkrili tudi vrelce tople vode, okoli 24 hektarjev rastlinjakov so že začeli ogrevati s to vodo in tako nadomestili dragoceni mazut. Možnosti za izkoriščanje tople vode še niso izkoristili. Pravijo, da bi bile tukaj velike možnosti tudi za večje sodelovanje obeh združenj in tudi morebitnih skupnih naložb obeh združenj in morda celo občin.

Marjana Natek

V znanju o kmetijstvu sta tekmovali ekip iz Trkanja in člani aktiva mladih združnikov iz Tabora; na levi je ekipa Trkanja, na desni pa Milan Lesjak, Renata Križnik in Milan Kovče.

HMEZAD Žalec
Čebelarstva zadruga Žalec

razpisuje

JAVNO LICITACIJO
za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

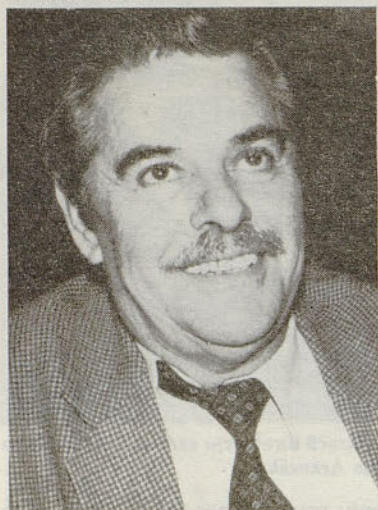
Seznam sredstev je na sedežu DO v Kasazah 17.

Licitacija bo 15. 1. 1985. ob 10. uri v poslovnici enoti ČZ Polhov Gradec.

Pred pričetkom licitacije morajo udeleženci plačati varščino v višini 10 % izključne cene.

»Povečati bi se moralo sodelovanje z makedonskim gospodarstvom.«

»Bolj bi se moralo povečati sodelovanje Hmezada z makedonskim gospodarstvom, kajti prodaja proizvodov še ni dovolj.« je med pogovorom večkrat ugotavljal Ljupče Zarpčiev, ki je predstavnik Notranje trgovine v Skopju. Sam pa pravi, da je predstavnik Hmezada za makedonsko tržišče.

Ljupče je že trideset let zaposlen v trgovini, kar petnajst let dela na tem skopskem predstavništvu. Po teh letih je v tem delu ostal sam. Ko so ustanovili to predstavništvo, je bilo zaposlenih kar dvajset ljudi. Takrat so delali bolj na kupoprodaji.

»V začetku smo prodajali veliko za Celjsko mesno industrijo, imeli smo tudi prodajalne. Sedaj smo se preorientirali na prodajo kmetijske mehanizacije in za potrebe delovne enote barve-laki v Notranji trgovini«, je pripovedoval.

Problemov, kako bi lahko izboljšal prodajo in sodelovanje Hmeza-

da z makedonskim gospodarstvom, se je lotil resno, le da sam bolj težko opravlja tako zahtevno nalogo. V zadnjem času pripravlja analizo makedonskega tržišča, ki naj bi pokazala še dodatne možnosti sodelovanja.

»Možnosti za sodelovanje so predvsem v izgradnjah sistemov za namakanje in akumulacij. Predvsem bi bilo potrebno več storiti za prodajo slovenskih proizvodov. Na primer Sipovih strojev na makedonsko tržišče in delno tudi na področje Srbije in Kosova«, je pripovedoval in dodal:

»Sodelovanje bi se moralo razvijati tako, da blaga ne bi le prodajali, temveč bi si morali prizadevati za prodajo na eni strani, na drugi strani bi moralo makedonsko gospodarstvo bolj izvažati preko Hmezada, predvsem prehranske artikle.

Ugotovil sem, da področje Kosova sploh še ni obdelano. Tam priključkov kmetijske mehanizacije v bistvu sploh ni. Za povečanje tega bi morali bolj koristiti denar namenjen preko sklada za nerazvite republike. Na Kosovu bi se na primer, dobro prodajali mulčerji, trosilci za umetna gnojila. Seveda bi za uveljavitev kmetijske mehanizacije na teh trgih moralo biti več demonstracij tudi SIPOVIH strojev. Na nekaterih področjih sploh nismo uspeli plasirati blaga, ker jih ljudje ne poznajo in smo jih dobili nazaj. Veste, v Sloveniji je drugače, tam je vse to že uveljavljeno, vsak kmet ima že dokaj opremljeno kmetijo. Zato sem prepričan, da so na omenjenih tržiščih velike možnosti za večjo prodajo mehanizacije.

m. n.

NOVOLETNO KRAMLJANJE

Simon Napotnik
Vodja poslovne enote sadjarstvo in drevesnica na DO Sadjarstvo Miro-san.

Začel sem kot stažist 1962. leta. Nato sem postal pomočnik vodje poslovne enote sadjarstvo Ivana Kobeta. Sedaj sta sadjarstvo in drevesnica ena poslovna enota. Tako delamo jeseni in pozimi v sadovnjakih, spomladi in poleti pa v drevesnici, ker so dela v glavnem porazdeljena in se preveč ne prekrivajo.

Od takrat, ko sem prišel, obnavljamo sadovnjake že v drugo. Tudi v sadjarstvu moramo s hitrimi in smelimi koraki s časom. Z gos-

tim sistemom že imamo nad 40 ha novih vrst.

Lani smo imeli 285 vagonov sadja in 110.000 sadik, drevesnice je 6 ha, nasadov pa 130.

Sadjar je lep poklic, a je strokovno in fizično zelo zahteven, saj zahteva skozi leto celega človeka. Ni večjega zadovoljstva, ko greš po končani obnovi skozi nasad in ugotavljaš rezultate in uspehe skupnega in strokovnega dela. Vsi smo kvalificirani sadjarji in težimo za novitetami, ki so prenesene v življenje naš ponos. Moja težnja so gosti sistemi. Tu je prihodnost sadjarstva.

Tudi mi imamo težave in to velike z rezervnimi deli za mehanizacijo. Najbolj občutljiva je zaščita. Če ta odpove kar en dan, lahko gre vrhunska kvaliteta sadja po zlu. Z Miro-sanom in ljudmi živim. Tu je moj dom.

Novoletne praznike bom preživel v družinskem krogu.

Želim si zdravje in družini, zadovoljstvo v kolektivu in mir med narodi. Vsem srečno 1985!

Jože Štrajhar

Kmet v Jakob dolu, Ločica 13 nad Vranskim

Doma sem v takem bregu 600 metrov visoko, da od 18 ha posestva lahko s traktorjem obdelamo le malo. Zato sem se odločil za živino in skušam posestvo mehanizirati v to smer. Sin se je oženil in ostal doma, snaha pa se vozi šivat v Inde na Vransko.

Lani smo imeli 45 arov koruze. Divje svinje so jo pojedle in pomendrale nad 20 arov. Lovci so ocenili le uničen pridelek na 15 arih in še to po 24 din za kilogram, ko je dejanska cena koruze že 44 din za kg. Zaenkrat sem še jaz lastnik posestva. Želim, da bi prevzel sin.

V hlevu imamo 9 goved. Imamo precej travnikov, zato bi radi delali dva vzporedna koritasta silosa. Zaradi prevelikih strmin pitancev ne pasemo, ker preveč ruše uničijo. Sin bo ta mesec oddal tri lepo spitane bike.

Kljub temu, da smo v tako težavnem svetu, imamo skoraj take davke kot dolinci, pa še davkarija se pri obračunih kar precej moti. Noge me boljijo in prevozi so dragi, da bi hodil na občino v Žalec u-

sklajevat račune. Kljub temu, da plačujem za oba, dobim starostno samo jaz, žena pri 67 letih pa ne. Kam se naj obrnem? Ko si star in tako daleč, si siromak.

Po življenjskih izkušnjah predvidevam, da bo v 1985. in še v katerem slabše, ker smo Jugoslovani prezadolženi. Zelo rad bi prebral imena krivcev za tako globoko krizo, ki pa nam je Jugoslovanom, predvsem pa Slovencem ne bi bilo treba.

Želim, da bi bili časi mirni in taki kot so, ker nam še ni prehudo.

Dora Vratnik
pripravnica v kmetijski preskrbi na Polzebi

Lani sem končala srednjo šolo za trgovsko dejavnost v Celju. Štipendiral me je SOZD Hmezad. Šolanje je bilo dokaj naporno že zaradi voznje. Doma sem na Dobrovljah. Tudi sedaj ne hodim vsak dan domov, ampak stanujem v Braslovčah pri znancih. Le ob koncu tedna grem domov pomagat. Delam na kmetiji vse, največkrat pa imam opraviti v hiši.

Začetek je bil težak. Kje pa ni? Sedaj sem se vživela in je prav prijetno. Delam vse od pospravljanja, zlaganja blaga, strežbe do odgovornega dela pri blagajni. Po končanem pripravništvu se želim tu redno zaposliti. Upam, da bom z delom in vestnostjo pri vodilnih ustvarila zaupanje. S kupci je prijetno in ni težav. Res je, da povsod niso vsi najboljši.

Silvestrovala bom doma. Če me bo družba zvalila kam, še pa ne vem.

Ob Novem letu tudi jaz želim tako kot vsi mir, zdravje, da bi se med sabo razumeli in bili srečni. Kot trgovka pa želim, da bi na policah bilo vedno dovolj blaga v korist nam in kupcem.

Veliko naprej ne razmišljam. Srečna sem.

Stane Pravič
upokojenec Žalec

Z besedami, da je slabše lahko, boljše kot je pa biti ne more, često odgovorjam na vprašanja mojih znancev, ki v večini mislijo, da je to samo fraza, čeprav je za mene to čista resnica. Res je, da je bil zaradi bolezni nujen prehod iz aktivnega dela med upokojence boleč. Vedno sem si želel v svojem neposrednem

(Nadaljevanje na 7. strani)

(Nadaljevanje s 6. strani)

okolju mir in razumevanje. To sem končno dočakal, zato sem srečen. Do sedaj še ni nihče zaradi male pokojnine umrl, ponavadi vsi zaradi bolezni. Res je, da skokovito naraščanje cen najbolj prizadene prav nas upokojenca.

Ker me zanima še vedno delo DO, se večkrat oglašim pri bivših sodelavcih, ki me z veseljem sprejmejo na kratek klepet. Pazljivo poslušam njihove trenutne probleme in težave, katerih v sedanji težki gospodarski situaciji ni malo. Počlaščen sem, če me kdo od bivših sodelavcev vpraša za mnenje, oziroma me prosi za nasvet o kakšni strokovni zadevi. Kot bivši dolgoletni član kolektiva sem si nabral pri svojem delu mnogo bogatih izkušenj, ki jih z veseljem posredujem mlajšim.

Zaradi prevelike medsebojne oddaljenosti se le redko in bežno srečam s sovrstniki. Običajna tema razgovorov je, če se bomo in kedaj zopet zbrali na novoletnem srečanju. Ta srečanja so imela do sedaj takoimenovane porodne težave. Zelo smo morali biti prizadevni in vztrajni, da je do njih sploh prišlo. Toda kljub temu so in bodo ostala vsem udeležencem v najlepšem in trajnem spominu. Upam, da bo tako tudi v bodoče. Vedno se še čutimo povezani z našo DO. Nikakor si ne želimo občutka, da smo odpisani ali pa celo komu v breme.

V novem letu želim, da bi se stiki z upokojenci še poglobili in da bi kolektiv KZ Savinjska dolina dosegel še boljše poslovne uspehe.

O dogajanjih v SOZD kot celoti sem informiran predvsem z glasilom HMELJAR, ki je po moji oceni na pravi poti, da ostane glasnik vseh delovnih ljudi Hmezada in kooperantov v pravem pomenu besede. Seveda se bo moral v bodoče bolj smelo lotiti tudi obravnave raznih primerov, ki mečejo senco na posamezne DO in tako zavirajo nadaljni razvoj SOZD.

Vsem želim srečno, uspeha in miru polno novo leto 1985.

Vy

LETNA PROIZVODNJA CEVI

Minerva, tovarna za predelavo plastike v Zabukovici sporoča, da letno naredijo okoli 10 milijonov metrov raznih cevi. Proizvodnjo bodo letos še povečali.

Najdaljšo noč v letu bosta preživela delovno

NAJLEPŠE JE DELOVNO SILVESTROVANJE

Skoraj srečno naključje bi se mi moralo ponuditi, da bi našla Slavico in Jožeta Ocvirka doma. Zaposlena sta v hotelu Prebold in največkrat je eden v službi dopoldne in drugi popoldne.

Slavica je tako pristala, da bo prišla popoldne, na svoje delovno mesto, ker je Jože delal. Tako sem se največ pogovarjala z dobitnico zlate kolajne na gostinsko-turističnem zboru, občasno je prisedel tudi Jože, ki je tisti dan stregel gostom. Sicer se je tudi Jože letos zelo dobro »odrezal«, saj je v mešanju pijač v Rogaški Slatini prav tako odnesel drugo mesto. Slavica je brezskrbno kramljala, Jože je ves čas

Ko je ugotovil, da je vse v redu, se je vrnil in pripovedoval naprej:

»Ker je to nekaj novega, niti v naši delovni organizaciji ni bilo prevelikega zanimanja za mešanje pijač. Sedaj so se za mešanje tudi pri nas ogreli in se bom lahko še bolj izpopolnjeval.

Le naši gostje koktailov ne poznajo. Mislijo, da se moraš glede na to, da je koktail iz več mešanih pijač, obvezno napiti. To sploh ni res. Sploh se ne smeš opijaniti«, mi je zatrjeval in dodal, da koktailov, ki bi goste ozdravili te bolezni, tudi ne meša.

Jože in Slavica sta prišla v hotel dva meseca po otvoritvi. Zrasla sta

»Če bi lahko izbirala, bi najdaljšo noč v letu vseeno najraje preživela delovno«, pravi Slavica in Jože Ocvirk

nemirno pogledoval po jedilnici in preverjal, če je vse v redu.

»Takšne uvrstitve nisem pričakovala. Vesela sem, da smo tekmovali prvič in smo se tako še kar dobro izkazali,« je razmišljala. Slavica govori tako, da jo vprašanja takšna ali drugačna ne vznemirjajo.

»Najprej sploh nisem mogla verjeti, da bi lahko dobila kakršnokoli nagrado. Kasneje sem bila zelo ponosna predvsem za uspeh pri flambiranju, pogrinjek hmeljarski likof tako ni bil samo moje delo,« je rekla.

Prav tako kot Slavico tudi Jožeta vseskozi zanima zahtevnejša in kakovostnejša strežba. Le da se je on posvetil mešanju pijač. Ker pri nas pravzaprav ni mogoča specializacija, je začel s knjigami. Sam si je kupil osnovne barmanske pripomočke, mešal je in poskušal, kar je nameršal. Kmalu mu to ni bilo več dovolj. Poskusil se je v tekmovanjih in na prvih je dosegel le mesta bolj pri repu.

»Na svetu obstaja le ena barmanska šola, ki se seli. Mednarodno priznanje bi lahko dobil le, če bi delal tri leta pri znanem mojstru. Včasih se mi zdi, da je vse skupaj podobno cehovskemu odnosu,« je rekel in odhitel pogledat ali ga gostje morda ne čakajo.

s to hišo. Poklicu gostinca sta se oba tako posvetila in si oba želita nadaljnega izpopolnjevanja. Slavica pravi, da je še kar zadovoljna, ker dela poleg vodje strežbe še s pripravniki. Jože pa je dodal: »Gostinci v celjski regiji sploh nismo ta pravi.«

Takšno delo kot je pri nas, je bolj ali manj industrijsko. Malo je časa za kakovostno in dobro postrežbo. Gostu je potrebno ponuditi čimveč.« Slavica pa je rekla: »Takrat, ko sta v strežbi dva, kot za nalašč ni dela. Če je samo eden, kar zaplava.« Po premisleku pa je dodala: »Že to je lahko povod za veliko kritiko. Pri strežbi je lahko napaka samo enega delavca, ki lahko podre prizadevanje ostalih.«

Njuno delo nikoli nima pravega urnika. Delata popoldne in dopoldne čez teden. Ob koncu tedna se kaj rado vse postavi na glavo, sta razlagala. »Pridejto skupine in takrat nikoli ne vprašam, kdaj bom prosta,« je mirno pripovedovala Slavica in dodala:

»Tudi takrat, ko bi že lahko šla domov, še ponavadi kaj delam ali se zaklepetam s sodelavci. Tako mi doma večkrat očitajo, da pometam.«

Kako bosta preživela letošnjo najdaljšo noč v letu? Kot vedno, odkar sta zaposlena v Preboldu. Za

te praznike nista bila še nikoli prosta. Slavica je rekla: »Če bi izbirala, kar v našem poklicu skoraj ni mogoče, bi se vseeno odločila, da bi novo leto dočakala v službi. Takrat nam pridejo pomagat iz drugih poslovnih enot.

Čeprav je sorazmerno naporno, je prav tako tudi lepo.

Nič se ne pritožujeta nad tem, da sta bolj malo doma. »Oba sva gostinca, tako ni problemov in se razume, da je treba delati, je povedal Jože, Slavica ga je dopolnila: »Bolje je, da nisva skupaj na izmeni, ker potem gledava drug drugemu pod roke«, in se zasmejala.

Marjana Natek

PRAVNI KOTIČEK

VRNITEV DELOVNE KNJIŽICE

Vprašanje:

Delavec je v DO dvignil svojo delovno knjižico (o tem je podpisal posebno potrdilo) in je kljub večkratnim pozivom noče vrniti. Kaj storiti?

Odgovor:

Pravilnik o delovni knjižici (Ur. l. SRS, št. 6/84) določa v 24. členu, da delavec ob sklenitvi delovnega razmerja izroči delovno knjižico OZD, v kateri sklene delovno razmerje. O sprejemu delovne knjižice se izda delavcu potrdilo, v katerem se vpiše ime in priimek delavca, dan sprejema delovne knjižice, njena serijska in registrska številka ter ime organa, ki je knjižico izdal. Delavcu se delovna knjižica vrne, ko mu preneha delovno razmerje. Tedaj delavec tudi vrne potrdilo, ki ga je dobil ob izročitvi delovne knjižice. Če delavec nima potrdila, OZD da delavcu v podpis novo potrdilo, s katerim potrdi prevzem knjižice.

Enako se ravna tudi v primeru, če je potrebno delavcu izročiti delovno knjižico med trajanjem delovnega razmerja.

Če delavec ne vrne delovne knjižice, mu OZD pač ne vpiše podatkov, ki se sicer vpisujejo v delovno knjižico. To pa je v škodo delavca. Zato organizaciji ni treba voditi posebnega postopka za vrnitev delovne knjižice.

OGLAS

Kupim nov ali malo rabljen traktor Tomo Vinkovič
Naslov v uredništvu Hmeljarja.

TZO Tabor

Spomladi bodo postavili štiri nove hmelske žičnice na 3,40 ha. Največja je 1,5 ha Silve Pavlin v Lokah. Načrtujejo pa še 2 ha jeseni.

Prodaja osnovnih sredstev

Prodajo osnovnih sredstev družbenih pravnih oseb fizičnim in civilnim pravnim osebam zunaj rednega poslovanja načelno ureja Zakon o združenem delu, posebnih predpisov, ki bi urejali promet premičnih stvari, pa ni. Pravni promet z nepremičninami ureja Zakon o prometu z nepremičninami Ur. l. SRS 19/76.

Premična osnovna sredstva družbenih pravnih oseb so v pravnem prometu, vendar z določenimi zakonskimi omejitvami, saj so izvzeta tista družbena sredstva, ki so pogoj za delo in poslovanje v TOZD in delovni skupnosti, ter na njih ni mogoče pridobiti lastninske pravice. Poleg te absolutne omejitve v prometu veljata za prodajo ostalih premičnih osnovnih sredstev relativni omejitvi, ki sta v primeru nespoštovanja sankcionirana z ničnostjo pravnega posla:

– predpisana je pismenost pogodbe oz. samoupravnega sporazuma o prodaji,

– prepovedana je neodplačna odtujitev stvari, ki so produkcijska sredstva in drugih delovnih sredstev ter sredstev skupne porabe iz družbene lastnine.

Z Zakonom je predpisana predkupna pravica drugih TO v sestavi iste DO v primerih, ki jih določa Samoupravni sporazum DO (250. čl. ZZD).

Javna družba kot oblika sklepanja pravnega posla za prodajo premičnih osnovnih sredstev torej ni predpisana, zato lahko OZD v svojih samoupravnih splošnih aktih same določijo način prodaje, ki je lahko tudi neposredna pogodba.

Vsaka OZD pa seveda mora z družbenimi sredstvi ravnati s skrbnostjo dobrega gospodarja ter zato izbrati primeren način prodaje. Prodaja na javni dražbi je prav gotovo primerna oblika prodaje tistih osnovnih sredstev, po katerih je veliko povpraševanja, prodaja z neposredno pogodbo pa v primerih, kadar je kupcev malo in bi bili stroški javne dražbe previsoki.

PO-RN

PREBERITE – PREBERITE – PREBERITE

VSEM KMETIJSKIM PROIZVAJALCEM

Po predlogu ZZ Slovenije naj bi za leto 1985 vse KZ sklepale enotne pogodbe o celotnem proizvodnem sodelovanju kmetov z drugo. Tako bi posamezne organizacije dobile obseg proizvodnje po kvartalnih in potrebne količine reprodukcijskega materiala. Poleg te se bodo tako kot doslej sklepale tudi pogodbe za posamezno proizvodnjo.

Pogodbo je obravnaval tudi ZS in strokovna služba KZ Savinjska dolina. Po uskladitvi pripomb se je oblikovala sedanja vsebina: Predmet te pogodbe je kmetijska proizvodnja, ki ima značaj družbene proizvodnje. Sklene se zaradi:

– skupno organizirane pridelave in prodaje kmetijskih pridelkov v skladu s proizvodnim planom KZ,

– oskrbe članov z reprodukcijskim materialom, zagotovitve pospeševalne službe in sredstvo za naložbe v načrtovani skupni proizvodnji,

– razporejanja skupnega prihodka in rizika v sorazmerju s prispevkom k temu prihodku.

DA BO SKLEPANJE POTEKALO LAŽE IN HITREJE, VAM PRIPOROČAMO, DA ZA POGODBO PRIPRAVITE NASLEDNJE PODATKE:

ha lastnih obdelovanih površin, ha zemljišč v zakupu, od tega ha njiv, hmeljišč, intenzivnih sadovnjakov, vinogradov, travnikov in pašnikov. Sledi proizvodni obseg v ha in kg pri rastlinski proizvodnji (žito, hmelj, okopavine, oljnice, vrtnine, travinje) in kom ter kg, l v živinoreji (govedo, prašiči, perutnina, konji, ovce, mleko).

V naslednjem poglavju v skladu s proizvodnim planom, člani naročajo, TZO pa dobavi naročeni reprodukcijski material: mineralna gnojila v t (urea, KAN, NPK, apno in Thomasov fosfat), krmila, seme (pšenica, koruza, buče, zelje), škropiva, plemenska živina, goriva in strojne storitve.

Zadnje poglavje pogodbe pa obravnava medsebojne pravice in obveznosti v splošnem pomenu, ker bodo bolj detajlno le-te obdelane pri posameznih proizvodnih pogodbah.

Obsegajo pa čas oddaje pridelkov, izplačilo, zavarovanje in strokovno pomoč.

STROKOVNA SLUŽBA
HMEZAD KZ SAVINJSKA DOLINA

Načrt izobraževanja delavcev za sezono 1985/86

Na osnovi Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Hmezad in določil Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih TO v sestavi SOZD Hmezad in delovne skupnosti SOZD Hmezad je naloga strokovnih služb opravljati posle in opravila skupnega pomena. Zato so v skladu z družbenim dogovorom o kadrovske politiki, letnim in srednjeročnim načrtom kadrov in načrtom proizvodnje izdelali poleg načrtov kadrov tudi načrt izobraževanja za sezono 1985/86.

Pri izdelavi plana izobraževanja so upoštevali načrt kadrov, dosežanje strokovno znanje (šolska izobrazba) delavcev in potrebe po izobraževanju delavcev po naslednjih oblikah izobraževanja.

Izobraževanje ob delu na osnovi zahtev v razvidu del in nalog:

Usposabljanje poslovnih in drugih vodilnih kadrov ter delavcev s posebnimi pooblastili, ki jih organizira Gospodarska zbornica Slovenije:

- za poslovodne delavce,
- za kadrovske delavce,
- za finančne delavce,
- za tehnično-tehnološke delavce,
- za delavce v zunanji trgovini.

Funkcionalni tečaji, seminarji, predavanja za strokovne delavce za posamezna področja dela.

Tečaji za izvršilne delavce za pridobitev internih kvalifikacij (hmeljar-poljedelec, traktorist, mlekár, mesar, varilec, kurjač, itd.) Specializacije, strokovni izpiti, tuji jeziki.

Tečaji in izpiti iz varstva pri delu.

Tečaji higienškega minimuma.

Tečaji za pripadnike civilne zaščite:

- splošni program,
- posebni program (prva pomoč, RBK enote, itd.).

Družbeno politično izobraževanje:

- delegatska šola,
- politična šola,
- tečaji za člane OOS, OZMS, OOKZ.

Izobraževanje kooperantov. Ostale oblike izobraževanja ob delu.

Izredno šolanje delavcev (status izrednega študenta) za pridobitev ustrezne šolske izobrazbe na osnovi zahtev v razvidu del in nalog oziroma višje izobrazbe ali prekvalifikacije na osnovi plana kadrov skladno s planom proizvodnje ter letnega razpisa potreb po izobraževanju delavcev.

Število pripravnikov, ki bi jih v letu 1985 sprejeli za nedoločen čas ali določen čas po poklicih.

Pri likvidaciji stroškov za izobraževanje iz združenih sredstev se bodo upoštevale tiste izobraževalne akcije, ki jih je DO, oz. TOZD načrtovala v planu izobraževanja 1985/86.

Vodja
kadrovskega oddelka
Ivanka Kragl

Ovčereja

Tabor ima okrog 90 ovac. Odkup ne gre. Vse kaže, da bo ovčereje konec. Škoda, ker je bila dobro zastavljena in dobro pričela.

(Nadaljevanje s 4. strani)

Banke – podpisnice sporazuma o ustanovitvi konzorcija naj sprejmejo zagotavljanje kreditnih sredstev za financiranje programa naložb kot svojo posamično in skupno obvezo.

Kmetijske organizacije, podpisnice samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega plana razvoja kmetijstva, ribištva in živilske industrije, za obdobje 1981–1985, naj do 28. februarja 1985 predložijo temeljnemu bankam programe za odobritev kreditov.

Dodatno k tem sklepom so člani IO predlagali še pospešena vlaganja v razvojne programe sadjarstva in vinogradništva, zlasti za izvajanje agro in hidromelioracij. Predlagane so bile nižje obrestne mere za razvoj kmetijstva v hribovitih območjih (v hribovitih 8–10 %, v ravninskem 15 %) ter za razvoj kmečkega turizma.

mag. Ivan Glušič

UPOKOJENCI!

Letni zbor upokoјencev bo 18. januarja 1985 ob 10. uri v dvorani SOZD Hmezad v Žalcu.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev in pozdrav
– izvolitev organov zbora
2. Poročilo o enoletnem delu
3. Dopolnitev odbora aktiva in sekcij
4. Po občnem zboru bo ogled filma »To je Hmezad«.

Vabljeni!

Aktiv upokoјencev

V SPOMIN

Osmega novembra 1984 smo se na šempetrskem pokopališču poslovili od JOŽE TA KOLENCA.

Umril je zaradi težkih poškodb, ki jih je dobil ob nesreči s traktorjem. Bil je star 56 let. Vse svoje življenje je kmetoval na svoji srednje veliki kmetiji. Bil je dober hmeljar, skrben živinorejec in tudi vinogradnik po malem.

Usoda je hotela, da se je ponesrečil na poti v vinograd, kjer naj bi pobral letošnji pridelek. Dobil je težke poškodbe in se v bolnici boril za življenje tri tedne. Tu ga je bolj kot njegovo zdravstveno stanje skrbelo, kako bo družina doma opravila to in ono, saj je v jeseni na kmetiji za delo vedno premalo rok.

S pridnostjo in voljo do dela je uspešno premagoval vse težave na svoji kmetiji, ki jo je po najboljših močeh obnovil, zadnja leta pa, kot vsi drugi kmetje, delal za to, da si jo je mehaniziral.

Bil je vedrega značaja in sosedom dober sosed, za družni enoti pa dober koooperant. Tak nam bo ostal tudi v spominu.

TZO Šempeter

SEKCIJA NOVINARJEV V ŽALCU

Komisija za obveščanje in politično propagando pri občinskem sindikalnem svetu je decembra lani na posvetu organizatorjev obveščanja iz organizacij združenega dela v občini ustanovila v živahnem sodelovanju s petindvajsetimi navzočimi osnovno celico sekcije novinarjev v združenem delu. Za predsednico izvršnega odbora je bila izvoljena Vera Tkalčič iz SIP Šempeter, za podpredsednika Vili Vybihal iz SOZD Hmezad in za članico Zvonka Rednak iz Tovarne nogavic Polzela.

Sprejeli so Pravilnik o ustanovitvi, delovanju in organiziranju sekcije novinarjev združenega dela SR Slovenije, načrt aktivnosti v 1985. letu in poslušali informacijo o gospodarski situaciji v občini.

Dušan Rebolj, vodja Centra za razvoj informiranja v združenem delu pri Delavski enotnosti v Ljubljani je natresel kup novitet in v dogovoru z urednikom Hmeljarja in predstavniki sindikata razložil B program tečaja za informiranje, ki ga načrtujejo za začetek februarja v dvorani gasilcev v Žalcu za vse, ki se ukvarjajo z informiranjem in tolmačenjem zaključnih računov, ker bodo le-ti model ob katerem bo reprezentirana vsa tvarina B programa.

Vy

Za dan republike

Ob devetindvajsetem novembru so povsod proslave. Pevski zbor, katerega član sem tudi jaz se je odločil, da svoj prvi nastop posveti tistim, ki preživljajo jesen svojega življenja v domovih za ostarele. Čeprav sem že bil v takšnih domovih, me je presunilo, kako so ti ljudje zbrano in tiho poslušali pesmi, ki

Tonetu v slovo!

Težka in neusmiljena je bila vest, da je ugasnilo življenje našega sodelavca in prijatelja, upokojenega Toneta Šepca, da je bila pretrgana nit življenja človeku, ki je že od rane mladosti zaživel in živel z zemljo, s kmečkimi ljudmi, z našo zeleno rožo in našo prelepo dolino.

Ko smo nemo in z bolečino strmeli v prezgodnji grob, smo razmišljali o tem, kaj je življenje? Da je že rojstvo začetek konca, začetek smrti in da je življenje lepo in kratko, da je usoda življenja večkrat neizprosna in kruta.

Živel je v času, ko je slovenski narod pod okupatorjem preživljal najtežje čase in ko se je moral, čeprav star komaj 16 let, za ceno svojega življenja boriti za svoj obstoj za naš narod, jezik in za svobodo. O tem času bi nam mlajšim govoril lahko le on. Vemo pa, da je doživljal stvari, ki se ne smejo nikoli več ponoviti, da smo zato odgovorni mi in da se moramo zato boriti. Partizansko življenje in vojni dogodki so mu pustili posledice, skalili pa so ga v človeka z velikimi ideali in cilji, za katere se je vedno boril, ne glede na to, da je dinamični razvoj porušene domovine in razvoj socialističnega samoupravljanja pogojeval protislovja v naši družbi. Vedno je zaupal človeku in družbi, čeprav marsikdaj tudi razočaran.

Takoj po osvoboditvi je družba potrebovala sposobne kadre. On pa je čutil potrebo, da svoje bogate izkušnje obogati s teoretičnim znanjem. Bil je poslan na izobraževanje v Čehoslovaško, kjer si je ustvaril velik renome hmeljarskega strokovnjaka in si pridobil ogromno prijateljev in znancev, kasneje je bil živa vez pri prenovi znanstvenih in prak-

tičnih aplikacij na področju hmeljarstva. Kot kmetijski tehnik je kasneje upravljal pomembna dela v Inštitutu, vodil KZ Žalec, Gotovlje, vodil hmeljarstvo v kombinatu na pod-

ročju Latkove vasi in delal kasneje v združništvu KZ Žalec. Bil je med ustanovitelji Hmeljarske zadruge in eden izmed pionirjev razvoja modernega združništva in modernega hmeljarstva.

Ko danes razmišljamo o uspehih v našem hmeljarstvu, se vedno srečujemo z njegovim imenom in z obdobjem, ko nam je prenašal teoretične in praktične izkušnje kot predavatelj v hmeljarski šoli, tečajih in še mnogo kje. Spominjamo se časov, ko je gradil žičnice v Latkovi vasi. Imel je neizmerno energijo in zaupanje v ljudi. Čeprav kratek čas, je ogromno ustvaril, narava in posledice vojne pa mu niso dovolile, da bi ustvarjal naprej. Leta 1970 se je upokojil.

Rad se je spominjal časov, ko smo skupaj ustvarjali, vedno je bil ponosen na svoje in naše novejši dosežke. Nikoli ni omenjal bolezní, še manj trpljenja, vedeli smo, da trpi, imeli pa smo upanje, da bo premagal to bolezen, toda bila je močnejša, smrt pa neizprosna.

Tone! Obljubljamo, da bomo to, kar si nam zapustil, čuvali in bogatili.

Naj ti bo lahko domača slovenska zemlja, ki si jo tako zelo ljubil.

Kmetijstvo Žalec
KZ Savinjska dolina

smo jim odpeli. Solze so se posvetile v marsikaterem očesu morda ob spominu na mlade dni, ko je lahko še sam prepeval. Marsikoga smo s pesmijo popeljali v njegovo mladost, spomnil se je lepih daljnih časov. Niso nam bili umetniški kritiki, ampak hvaležni poslušalci naše lepe domače pesmi, ki žal že izginja iz naših domov. Lepa je naša slovenska pesem. V njej se prelivata žalost in bolečina, veselje in radost ter upornost našega slovenskega naroda. Ko sem gledal te

obrazce polne gub in sledov težkega življenja in videl kako so si nekateri prepevali bolj zase, da ne bi motili našega petja, sem spoznal, da se je v njih slovenska pesem močno zakoreninila. Na koncu se nam je starejši oskrbovanec zahvalil in nas povabil, naj se še oglasimo pri njih s svojo pesmijo, kratki pa poudaril, da je treba našo slovensko pesem obuditi, da jo bo slišati kot pred mnogimi leti v vsakem slovenskem domu.

Peter Gominšek

V delovni organizaciji MINERVA so organizirali krajšo proslavo v čast 29. novembra – dnevu republike. V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne šole Nade Cilenšek iz Griž in mladinci delovne organizacije.

V drugem delu svečanosti so v skladu z vpeljano nekajletno prakso podelili 19 posameznikom denarne nagrade za 10, 20 ali 30-letno skupno delovno dobo, enaindvajsetim za 10-letno neprekinjeno delo v delovni organizaciji, petim posameznikom pa posebej pismeno priznanje za posebej uspešno in vestno delo.

Novoletna zgodba

(Iz učiteljeve beležnice)

Prvi sneg.

Že nekaj dni pritiska hud mraz. Reže v meso, zvija kosti.

Učenci govorijo o snegu, saneh in smučeh. Med poukom gledajo skozi okno, občudujejo vilinski ples kristalnih snežink.

Mihec ne. Pride z nabreklih rokami, sede v klop in molči. Jaz mu rečem: »Mihec, stopi k peči in se ogrej«. Često ne uboga. Kadar pa je le prehudo, vstane in se pomakne k peči. Dobro telo podzavestno išče toploto, modrikaste oči se pripno in nemo zro po razredu. Jaz se sprašujem: Kaj neki se z otrokom godi?

Staršev ne poznam. Ne očeta ne matere. Vem pa, da se ne brigata za otroka. Rad bi poiskal vzrok. Od drugih slišim: pretep na dnevnem redu, otroci spe na kozolcih, v hiši se gode hude stvari...

In še:

Oče se je priženil. Mati mu večkrat oponeše, da ni ničesar prinesel k hiši, razen tisto peklensko oné. Sicer ji to godi. Vroča je kot Afrika. Čez dan ovčka, ponoči prešuštnica. Malo je manjkalo, pa bi morala zaradi prešuštnosti pred sodnike. Zgolj slučaj je nanasel, da se je temu izognila. Kadar se tudi sama opije, kriči kar pred otroci: »Posestvo je moj! Vse je moj! Denar od hmelja je na moji knjižnici. Ti si čisto navaden butelj. Savinčan, pa ti je hmelj španska vas. Ha, kozel salamen-skil

Iz iskre je nastal ogenj. Zažiga družini streho nad glavo. Pripravila sta pet otrok. Govorili so, da Mihec in Milena nista njegova. Oče je zaposlen v velikem podjetju. V Šempetru. Ne dela plavih. Kljub temu je vsako leto hujši grobjan. Črti ženo, črti otroke. Tako pravijo ljudje, so sedje.

Zajtrka skoraj nikoli ni. Tudi za otroke ne. Pa čeprav mukajo krave v hlevu, krulijo prašiči v svinjaku, kokodakajo kokoši po dvorišču. Klet pa prepolna jabolčnika, šmarnice, izabele.

Nekoč sem slišal: Mihec je z nožem zabodel očeta! Kam? V stegno?

Ne morem verjeti. Tako drobcen, na pogled sramežljiv in nekam plah fant. In vendar je res. Nekako o polnoči se je zgodilo. Oče je prišel iz Šempetra pijan in mati je vzrojila: Svinja pritepenal! Dovolj za resen pretep. Oče pograbi stol, udari po materi in krične: Crkni, prasica!

Prvi je na nogah Mihec. Ves v spancu skoči s postelje, pograbí nož in očeta zabode v stegno. Potem so se razbežali: mati in otroci. Sosedje so slišali krik in vik. Pritečejo, obvežejo očeta, kličejo rešilni voz.

Moral je v bolnišnico. Tam ga obišče socialna delavka. Prizna, da je kriv. Prizna, da sovraži ženo, otrok pa ne. Tudi Mihcu ne zameri. Potegnul se je za mater. Rekel pa je: Tovarišica, to menda veste, vsi otroci niso moji. Žena bi morala zaradi prešuštnosti pred sodišče!

Iz bolnice oče ne gre domov. Gre k sorodnikom. Nekam na področje KS Polzela. Tam je skoraj mesec dni. Mati se ne zmeni zanj. Ponj gredo otroci. Mihec je bil tisti, ki ga je prvi prosil: Atek, pojdi domov!

In res se je vrnil. Odslej se je redko opil, z materjo ne spregovori besede, nad otroki je zadirljiv; plačuje davke, skrbi za posestvo, otroci pa so goli in bosí.

Zapiski v matičnem listu so skopi, rekel bi otroku nenaklonjeni. Zakaj? sem se vedno znova spraševal.

Zunaj pada sneg. Otroci silijo ven. In se odločim: Pojdimo se kepat!

Vsi tečejo po stopnicah, Mihec ostaja zadaj. Vsi smo na igrišču, vreščimo, kepe švigajo, Mihec pa stoji med podboji. Gle-da nas in se stiska k stení. Zdi se mi, da mu pogled uhaja na cesto. Rad bi zbežal,

si mislim. Pokličem ga: »Mihec, pridi, po-kaži, da si fant!«

Premakne se na cesto. Otroci to opazi-jo. Zakade se vanj in ga privlečejo na dvorišče. Brani se z vsemi štirimi. S težavo se omehta. Strdi nekaj kep, jih potunka v lužo, zamahne, zažene, kepa pretrda in učenka v mehkem kožuščku v jok: »Tovariš, Mihec mi je vrgel kamen v glavo!«

Otroci so nared za pretep. Zakade se v Mihca. Moram posredovati. Strgam Mihca. Sežem za suknjič. Srajce ni, le gola koža. Sežem za hlače. Tudi spodnjih hlač ni. Pogledam pod noge. Mihec je brez nogavic. Zdrznem se. Počutim se krivega. Primem Mihca in stopimo na cesto. Otroci naju obkrožijo. Vsi vprek kričijo: »Tovariš, ne v razred, kepajmo se, ne v razred!« Nekam pretresljivo izdavam: »Mihec nima srajce, nima spodnjih hlač in ne nogavice!«

Učenci utihnejo. Mihec zardi. Skloni glavo in nas gleda izpod čela. Potem odskoči, se mi izvije iz rok in teče, teče. Mi stojimo in gledamo za njim. Mihec se ne ozre. Teče, kar naprej teče. Nekje daleč vidimo drobno postavo. Zaganja se naprej in naprej, nazadnje je le še temna kepa sredi vilinskega plesa kristalnih snežink.

V razredu je mir. Popolna tišina. Vse naše misli so pri Mihcu. Čez čas rečem: »In kaj bomo storili mi?« Fantič, sinek bogatega obrtnika skoraj protestira: »Prodali so hmelj, imajo krompir, sadje, krave, svinje. Mi pa nimamo ničesar. Samo hišo in delavnico. Oče ima obrt in šest pomočnikov. Pa le živimo. Vsi smo toplo oblečeni.«

»Bahač!« vzklíkne eden izmed učencev.

Mine teden, Mihca od nikoder. Na mizi leži paket: dve srajci, dvoje spodnjih hlač, tri pare volnenih nogavic, tople rokavice, par skoraj novih čevljev, volnena kapa in še nekaj: topel plašč. In ker še Mihca vedno ni, rečem otrokom: »Pojdimo k Mihcu!« In gremo. Hodimo dobro uro. Toliko ima Mihec do doma. Na dvorišču smo. Hiša, hlev, svinjak in kozolec. Kmetija na samem. Prevelikega nereda ne vidim. Pes laja, kokodajsajo kokoši. Vstopimo. V roki držim kar zajeten paket. V veži stoji oče, v kuhinji vidim mater. Maloprej sem slišal njun pogovor. Ni bil preoster. Povem, da smo prišli k Mihcu. Prinesli smo mu novoletno darilo.

Zdrenjamo se v sobo. Pri peči je dolga klop, tam je nekaj odeje in vanjo zavit Mihec. Skuša se potuhnit, pa se premisli. Čisto tiho izdavi »Zdravo«.

Součenci ga brž obkrožijo. Pomilujejo ga. Skupil je močan prehlad. Mogoče začetek pljučnice. Nekateri posedajo na klop in ga sprašujejo, kako mu je. Tudi jaz ga pobožam po glavi. »Ste klicali zdravnika?« pogledam očeta in mater. »Saj gre na bolje,« zamahne mati z roko. »Imam občutek, da pri vači hiši ni vse v redu,« rečem skoraj preglasno, Mihčevi bratci in sestra pa sprašujejo, če smo prinesli kaj bonbonov, čokolade, piškotov. Na to vprašanje smo se bili že v razredu pripravili. Vsak je imel nekaj v žepu. Učenci so svoja darila zdevali na mizo, oče pa mi je šepnil na uho: »Lahko bi bili ugledna savinjska kmetija, smo pa Finžgarjeva razvalina življenja...« Zgrozim se. Kar zajeten paket pa položim k Mihčevi glavi: »Mihca smo oblekli,« znova pogledam očeta in mater, bratce in sestrico in si potihno rečem: Po novoletnih počitnicah še akcija za Mihčeve bratce in sestrico.

Mihec ima solzne oči. Gleda sošolce, gleda mene in potihno izdavi: »Tovariš Drago, sošolci, hvala lepa...«

Poslovimo se. Daleč smo od hiše. Ozrem se. Pred hišo stojte bratci in sestrica.

Tudi oče je med njimi. Ni pa matere. Mor-da razvija paket in pregleduje vsebino.

Med potjo ne govorim dosti. Govore otroci. Iz njih diha: Stonili smo nekaj lepega, plemenitega.

Mine teden, Mihca še ni v šolo. Potem smo sredi delovne ure, ko močno potrka na vrata. V razred stopita Mihec in oče. Sošolci kriknejo: »Mihec!«

Mihec sname volneno kapo. Pod plaščem je nova obleka, pod obleko topla srajca. Verjetno ima tudi spodnje hlače na sebi in tople nogavice. In še nekaj opazim: Mihec ima skoraj nove čevlje, ki jih je prinesel fantič bogatega obrtnika.

Oče se obrne k meni, pove, da gresta z Mihcem k zdravniku. Ušesa mu nekaj nagajajo. Nato mi oče seže v roko, krepko mi jo stisne in glasno reče: »Hvala, tovariš.« In še k otrokom se obrne: »Otroci, za vse, kar ste Mihcu prinesli – najlepša hvala.«

Vsi stojimo pri oknih. Gledamo na cesto. Tam gresta oče in sin. Vidimo, kako je oče prijel sina za roko in kako spešita korak. Veter prši sneg, raznaša ga na vse strani. Mraz je. Mi pa smo pri oknih tako srečni.

Zdaj Mihca ne zebe, oblekli smo ga od glave do nog. Zdravnik ga bo pregledal, mu dal zdravila in po nekaj dneh bo Mihec spet v šoli. Še gledam tja dol na cesto, kjer se v snegu izgubljata oče in sin. Še mislim na Mihca in si v srcu ponavljam: »SREČNO, PRIJATELJ MOJ!«

Drago Kumer

Novoletna

Leta grejo v vsemirje,
jaz obračam še papirje,
Kaj bi pisal za novo leto,
ker tako je že napeto.

Močna volja meni pravi,
eno misel si predstavi.
Delo si naprej pripravi
z dobro voljo ga zastavi.

Nič ne bomo vzdihovali,
tudi nič pričakovali.
le zaupanje imejmo
in se včasih še nasmejmo.

Čas že itak hitro mine,
mi v glavo misel šine.
Poskrbimo za okolje,
in bodimo dobre volje.

Dobro knjigo, lepo pesem,
rad prebiram zdaj na jesen,
Za penzioniste tolažilo,
bo zadovoljne ohranilo.

Ogris Lovrenc

NOVOLETNA KRIŽANKA

Med pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu Hmeljarja do 15. januarja, bomo z žrebanjem razdelili pet nagrad:

1. nagrada 1.000.– din
2. nagrada 700.– din
3. nagrada 500.– din
4. in 5. nagrada po 300.– din

in več presenečenj.

Pri reševanju vam želimo malce zabave, pri žrebanju pa obilo sreče.

Lep pozdrav urednik

Če v prosincu ni snega, ga mali traven da.

Če je Pavla (25. I.) dan oblačen, bo trebuh večkrat lačen.

Kdor ne ljubi svoje domovine, ne ljubi tudi druge.

Več če nekdo ima, bolj mrmra. Vsakogar, ki se upira duhu časa, ubije prav ta duh časa.

Boj je ustvarila narava, sovraštvo je iznašel človek.

NOVOLETNA

Odprimo okna! Z zračenjem za-
vetnim

zaduhlo mrkost v hiši prevetrimo,
čemernosti nadležne se znebimo,
načrtom vdajmo se, prijetnim.
Koledniki, že s pesmijo vabečo
prinašajo nam novoletno srečo.

NOVOLETNO JUTRO

Na cesti se tepeta mož in žena.
Milica ju razdvoji in popiše, nato pa
vpraša očitvidca:

- »Kdo ima prav, po vašem mnenju?«
- »Jaz.«
- »Kako vi?«
- »Zato, ker se nisem oženil.«

GOSTILNIŠKA

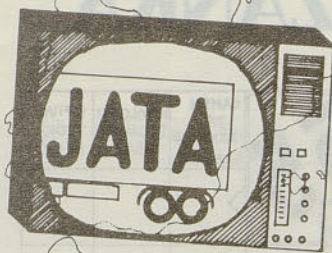
– Natakár, danes pa bi rad nekaj,
česar še nikoli nisem imel.

– Ali vam naj prinesem možgane?

RAZOČARANI KOLEDNIKI

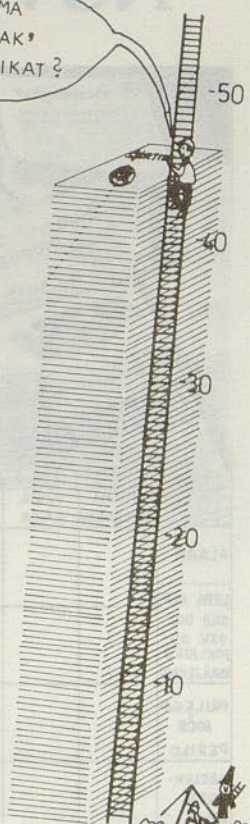
»Mi smo se že po pot menil, da
bomo pr' vas en drek dobil.«

Glasilo Hmeljar izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec – Ureja uredniški odbor: predsednik Slavko Košenina; člani: Metka Vočko, Ivan Vodlan, Eva Orač, Martina Krajnc, dipl. inž. kmet., Miljeva Kač, dipl. inž. kmet. – urednica strokovne priloge za hmeljarstvo: Vili Vybihal, kmet. inž. – glavni in odgovorni urednik – Uredništvo je v SOZD Hmezad v Žalcu, Ulica Žalskega tabora 1 – Glasilo izhaja enkrat mesečno v 5.200 izvodih – Mesečna naročnina 50 din – Tisk AERO Celje – TOZD Grafika

MENI JE PA VSEENO V KATEREM TOZDU SEM, SAHO, DA JE HHEZAD

ŠE MA KDO KAK CERTIFIKAT?

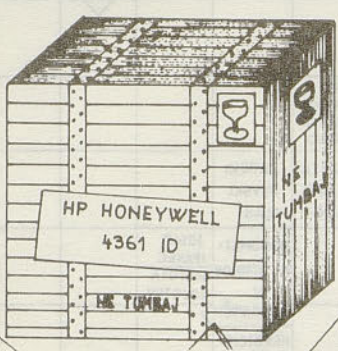
POGOJ ZA REALIZACIJO IPIS

DOLGOROČNI PROGRAM 1986 - 2000
SESTAVLJENA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA
Hmezad, Kmetijstvo, industrija, trgovina, gostinstvo, žalec

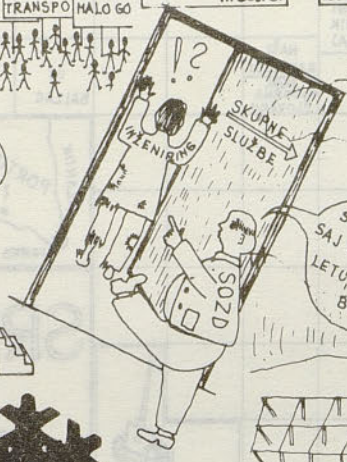

Hmezad DELOVNA ORGANIZACIJA	DE	b.o.
TOZD	n. sol. o.	
TOZD	n. sol. o.	
TOZD	n. sol. o.	

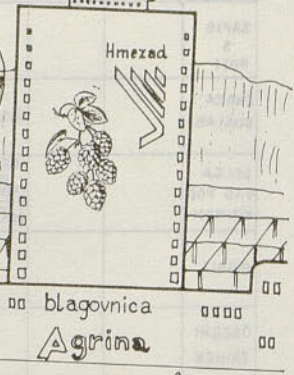
Hmezad DELOVNA ORGANIZACIJA	DE	b.o.
DE	b.o.	
DE	b.o.	
DE	b.o.	
DE	b.o.	
DE	b.o.	
DE	b.o.	

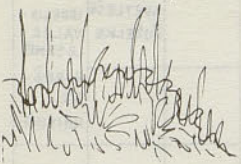
POSTAVITE SE VENDAR TAKO, KOT SMO ŽE DOREKLI OB ZDRUŽITVI.....

SAJ PO NOVIH SAJ PO NOVIH LETU, BOLJŠE BO!

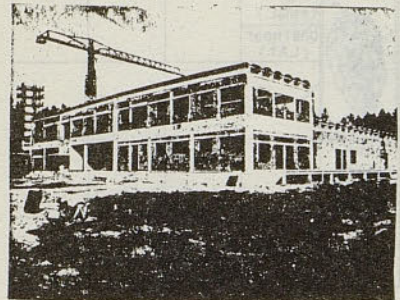
Srečno Novo leto

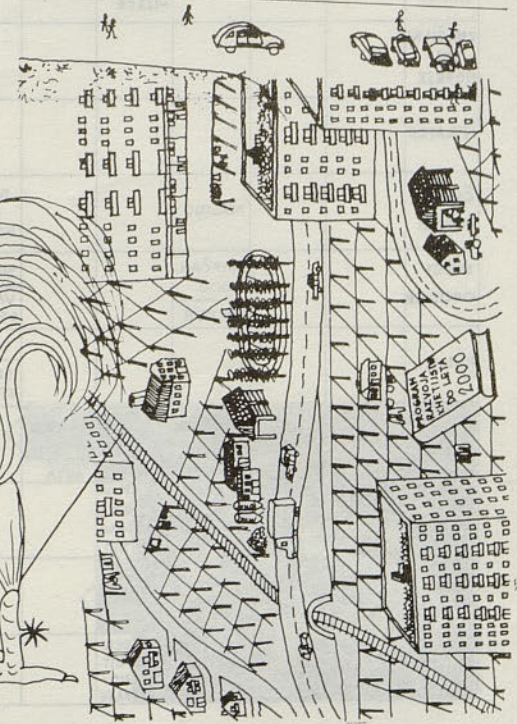
KJE JE KORUZA? KRIZNI ŠTAB ZA KORUZO

DELO, SREDA, 28. 11. 1984
PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE

POPRAVEK: V VČERAJŠNJI ŠTEVILKI SMO OB NOVICI, DA SO PREDVČERAJŠNIM V ARJI VASI ODPRLI NOVO MLEKARNO, OBJAVILI NAPAČEN POSNETEK. ZA NAPAKO SE TUDI OPRAVIČUJEMO.

- Kdaj mi boš enkrat že rekli, da me ljubíš?
- Spomlad!

HMELJAR

JANUAR 1985 – ŠT. 1

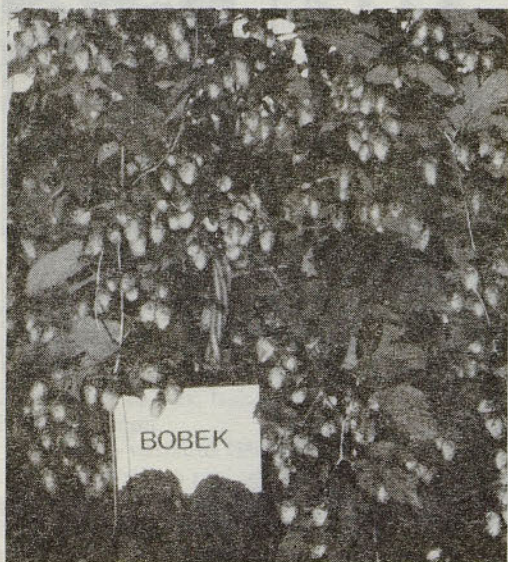
PRILOGA ZA HMELJARSTVO

Dr. Dragica Kralj

OCENA PRIDELOVANJA DRUGE GENERACIJE KULTIVARJEV HMELJA V SLOVENIJI

Ekonomski efekt pridelovanja hmelja je odvisen od izbire kultivarjev. Pomembno je, da so prilagojeni na geografske razmere in na ekonomske zahteve. V Sloveniji je bil do leta 1971 razširjen edino savinjski golding, s katerim je bil osvojen svetovni trg in je zato še vedno močno zelen. Pridelovanje savinjskega goldinga je rentabilno v letih z ugodnim vremenom, kot sta bili 1982 in 1984, medtem ko je pridelek majhen v manj ugodnih, kot je bilo leto 1983. Veliki pridelki so na globokih, humoznih tleh, slabo pa uspeva na prodnatih, ki so močno razširjena v Savinjski dolini.

S selekcijami: aurora, atlas, apolon in ahil, je bila v pridelovanju hmelja narejena velika prelomnica. Ti kultivarji so manj občutljivi na vremenske razmere in dobro prenašajo strojno obiranje, zaradi katerega ima savinjski golding velike izgube pridelka. Hmeljarstvo ni več doživljalo kriz zaradi majhnega skupnega pridelka. Krize so bile pogojene samo zaradi nihanja cen na svetovnem trgu. To nihanje pa dobro obvladuje trgovina s politiko prodaje pet let vnaprej. Da bi obdržali savinjski golding, ga trgovina boljše plačuje, če tudi dosega z auroro na svetovnem trgu boljše cene. Vendar je pridelovanje savinjskega goldinga rešeno tudi s politiko vključevanja širšega sortimenta v proizvodnjo. Skupni pridelek je iz leta v leto zanesljivejši, ker kultivarji različno reagirajo na vremenske razmere in so različno občutljivi na epidemije bolezni in škodljivcev. Poleg tega je tehnologija pridelovanja ugodnejša in cenejša, predvsem zaradi različne dolžine vegetacije posameznih kultivarjev. Zmanjšujejo se delovne konice in zmanjša število potrebnih strojev in naprav.

Po desetih letih pridelovanja je še vedno najbolj cenjena aurora. Ahil je bil kmalu izločen zaradi velike enodomnosti. Apolon se je dobro uveljavil le v Dravski dolini. Atlas je zaradi poznega dozorevanja dobro vključen v proizvodnjo, posebno na prodnatih tleh, kjer savinjski golding slabo uspeva. Atlas je namreč možno obirati še v septembru. Slabo pa uspeva na težkih, slabo odcednih tleh. Tam rastline rumenijo in ga hmeljarji počasi izločajo iz proizvodnje.

Po letu 1981 uvajamo v proizvodnjo drugo generacijo kultivarjev: bobek, buket in blisk. Uspešnost vključevanja teh kultivarjev v proizvodnjo še ni dobro preverjena. Težave imamo namreč pri zamenjavi kultivarja. Zaradi pomanjkanja primernih tal za hmeljarstvo zanemarjajo kolobar, zato zemljišča ne utegnejo očistiti od ostankov predhodnega hmelja. Ti se ukoreninijo in rastejo naprej. Posledica je sorta pomešanost hmeljišč in tako izgublamo in zmanjšujemo potencial matičnih nasadov za razmnoževanje.

Največje je povpraševanje po sadikah bobka, ker je po kakovosti podoben savinjskemu goldingu. Širjenje pa je omejeno zaradi prej omenjenih vzrokov. Doselej imamo v Sloveniji 31 ha bliska, 20 buketa in 4 bobka. Izkušnje na osnovi pridelovanja na teh površinah kažejo, da se dobro vklaplajo v tehnološki proces. Veliko delovno konico predstavlja spomladanska rez. Ta

Mnogo uspehov
v letu 1985 želi
vsem hmeljarjem

Inštitut v Žalcu

je morala biti opravljena v času od prvega do petnajstega aprila. Bobek in blisk pa dobro prenašata zgodnjo rez. Lahko ju režemo že 25. marca in si s tem podaljšamo delovni proces za 5 dni. V skladu z rezjo se podaljšujejo vsi drugi delovni posegi vse do obiranja in s tem zmanjšujejo delovne konice. Pridelovanje hmelja je zaradi teh vzrokov cenejše. Omenjene olajšave so dobro vidne pri največji delovni konici, pri obiranju hmelja. Ta faza zahteva poleg velikega števila delavcev tudi veliko dragih strojev in naprav, posebno, če je potrebno hmelj obrati v kratkem času. Izkušnje kažejo, da dozori najprej savinjski golding, po 15. avgustu. Kmalu – za njim dozori drug za drugim aurora, apolon, buket in bobek. Atlas dozori šele 1. septembra, blisk pa 5. Blisk podaljšuje sezono obiranja za 5 dni, skupno z ranejšo spomladansko rezjo pa za 10 dni.

Sezona obiranja hmelja je z novim sortimentom dobro sinhronizirana tudi zaradi različno dolge vzdržljivosti storžkov v fazi komercialne zrelosti. Aurora, bobek in buket vzdržijo 20 dni, savinjski golding 10, atlas in blisk pa dvanajst.

Hmeljarjem priporočamo pridelovanje vsaj treh različnih kultivarjev zaradi omenjenih tehnoloških prednosti in zaradi večje zanesljivosti pridelka glede na spremenljivost vremena. Doselej je dajala najmanj variabilne pridelke aurora. Zato je obnova savinjskega goldinga vedno manjša. Vendar s pametno politiko lahko vzdržujemo savinjski golding v takšni količini, kot jo lahko trgovina proda. Iz razloga, da imajo novi kultivarji povprečno 400 kg večji pridelek, si lahko privoščimo, da pridelujemo več kultivarjev hkrati in pridelamo podoben skupni pridelek kot, če bi pridelovali samo auroro in večjega, kot če bi pridelovali samo savinjski golding. Hkrati lahko boljše in cenejše organiziramo delo. Pri izboru kombinacij kultivarjev moramo upoštevati razpoložljivo število delavcev, kakovost zemlje, razpoložljive stroje in naprave. Možne so številne kombinacije, med naj-

boljše pa sodi: savinjski golding, aurora, atlas, ali namesto atlasa blisk. Namesto aurore lahko sadimo bobek, moramo pa izbrati boljša tla ali preskrbeti namakanje. Atlas in blisk pa lahko sadimo na prodnata tla. Druga dobra kombinacija je savinjski golding, apolon ali buket in atlas ali blisk. Dobro organizacijo dela in velike pridelke dobimo, če sadimo savinjski golding, bobek in blisk.

Izkušnje kažejo, da ima bobek velik pridelek in hkrati podobno kakovost kot savinjski golding. Lahko ga režemo že 25. marca, dozori 20. avgusta, storžki ostanejo v fazi komercialne zrelosti 20 dni. Dobro prenaša strojno obiranje. Vse te lastnosti so ugodne za kombinacijo, s katerimi koli drugim kultivarjem. Vedeti pa mora-

mo, da so storžki majhni in postanejo v suši še manjši. Zato bobek odlično uspeva na globokih, humoznih tleh, na prodnatih tleh ga je potrebno namakati.

Blisk ima to dobro lastnost, da dozori šele v septembru. Za vsako večjo hmeljarsko proizvodnjo je odličen za kombinacijo z vsemi drugimi kultivarji. Dobro prenaša strojno obiranje, z njim podaljšujemo delovne faze oziroma zmanjšujemo delovne konice. Cenjen je tudi zaradi manjše osemenjenosti, ker je triploid. Sadijo ga radi v gmajnah, dobro prenaša namreč prodnata tla. V gmajnah pa je tudi težko zatirati divji hmelj, ki oplojuje ženske rastline v proizvodnih nasadih in jim s tem kvira kakovost. Blisk je vi-

talen in bujen, sosednje rastline zato nadomestijo pridelek manjkajočih. Žal pa ima manj stabilne grenčične smole in daje zaradi večjega odstotka kohumulona nekoliko manj prijetno grenčico pivu kot savinjski golding.

Buket ima velik pridelek zaradi rekordno težkih storžkov. Na spomladansko rez je podobno občutljiv kot savinjski golding, zori pa nekoliko kasneje. Storžki ostanejo dalj časa – 20 dni, v fazi komercialne zrelosti. Dobro prenaša strojno obiranje. Slabše uspeva na težkih neprepustnih tleh in tudi lahkih – prodnatih ne prenaša najbolje. Buket ne rešuje delovne konice spomladanske rezi, podaljšuje pa obiranje celo v septembru.

Milan Veronek, kmet. inž.

NOVI OBIRALNI STROJI BRUFF – CWF

Na kongresu hmeljarjev IHB v Münchnu (7. – 10. avgust 1984) smo navezali stik s tvrdko CWF ENGINEERING CALLOW HILL LEDBURY, HEREFORDSCHIRE, ANGLIJA, ki je pred nekako 8 leti na pobudo in želje angleških hmeljarjev prevzela servis in izdelovanje obiralnih strojev po licenci Bruff.

Potrebe po večjih obiralnih strojih so tudi pri nas že dalj časa prisotne. Zahteve tržišča in povpraševanje za boljšo kakovostjo hmelja nas silijo pospešeno v modernizacijo linije za spravilo pridelka. Razlog za to je toliko tehtnejši, ker smo že neštetokrat ugotovili, da pridelamo zelo kakovosten hmelj, pri spravilu pa to kakovost zaradi premajhnih kapacitet in neustreznih naprav, zapravimo.

Za izboljšanje stanja smo se odločili za velike obiralne stroje Bruff. Za usmeritev k strojem Bruff je več tehničnih razlogov. Obiralni stroj Bruff obirajo pri nas že dvajset let. V tem času smo jih dobro preizkusili in spoznali njihove odlike, pa tudi pomanjkljivosti in ugotovili, da v naših proizvodnih razmerah delujejo dobro. Ni pa nepomembno tudi dejstvo, da smo stroje Bruff izdelovali že pri nas (SIP Šempeter) pod oznako JUGO-Bruff in da imamo zanje na razpolago tehnično dokumentacijo.

Od obstoječih obiralnih strojev pri nas so stroji Bruff najzmogljivejši, poleg tega pa obirajo bistveno bolj kvalitetno od drugih manjših obiralnih strojev. Kot so pokazale vizuelne ocene in rezultati meritev, poškodujejo ti stroji bistveno manj storžkov, kar je posebno pomembno za obiranje občutljivih sort, pri nas konkretno savinjskega goldinga, delno pa tudi drugih. Mehko in prizanesljivo obiranje je odlika posrečene

zasnove obiralnika Bruff, ki je v svojem bistvu in principu enostaven, tehnično zanesljiv, učinkovit, enostaven in nezahteven pa tudi za vzdrževanje. Nekoliko drugače je s čistilnim sklopom obiralnega stroja, ki je v času, ko smo želi precej nižje pridelke, še ustrezal ob sedanjih povečanih pa je razkorak med zmogljivostjo obiralnika in čistilnika bolj izrazit in obiralnik ni polno izkoriščen. Tako ostajajo možnosti za povečanje kapacitet poleg nabave novih, izboljšanih obiralnih strojev tudi z izboljšavami na obstoječih, predvsem na čistilniku.

Za ugotovitev, kako do novih izboljšanih obiralnih strojev in izboljšav obstoječih, so bili v času obiranja in pozneje izmenjani obiski oziroma ogledi obiralnih strojev Bruff – CWF v Angliji (predstavniki Hmezada in Inštituta za hmeljarstvo Žalec) in pa ogledi naših obiralnih strojev s strani predstavnikov firme CWF Engineering.

V času tridnevnega bivanja v Ledburyju smo si ogledali tvrdko CWF, eksperimentalno postajo Rosemaund ter več zasebnih in industrijsko-lastniških manjših in večjih farm, ki pridelujejo hmelj.

CWF Engineering ima manjši obrat za izdelavo obiralnih strojev po licenci Bruff, nakladalcev rastlin za obiranje hmelja, sadilnikov za sajenje nakaljenega krompirja, vrši pa tudi razne usluge po naročilu, ima servis in oskrbo z rezervnimi deli tudi za starejše stroje, ki jih sam ne izdeluje. Bruffove obiralne stroje izpopolnjuje z lastnim razvojem in nudi v različnih variantah po svoji zamisli oziroma ustreže tudi željam kupcev s posebnimi izvedbami.

Farmerje, ki smo si jih ogledali, imajo od 20–160 ha hmelja. Hmelj obirajo samo v dnevnem času po 12 ur ali v dveh izmenah po osem ur.

Od starejših obiralnih strojev smo videli obiralne stroje Hind izpred 30-let, večinoma pa v tem hmeljarskem predelu obirajo z obiralnimi stroji Bruff. Nekaj je tudi kombinacij, ko so od treh različnih znamk sestavili obiralni stroj. Opazili smo, da je pri takšnih kombinacijah bil v sestavi zmeraj Bruffov avtomatski obiralnik. Pri teh kombiniranih strojih je bilo zaslediti tudi nekaj izboljšav, ki so si jih farmerji izdelali po svoji zamisli, kot npr. proga z zalogo rastlin, troteznica, voziček za prestavljanje prikolic in slično. Sicer pa je največ pozornosti šlo obiralnim strojem Bruff, nekaj pa tudi drugim napravam za spravilo pridelka.

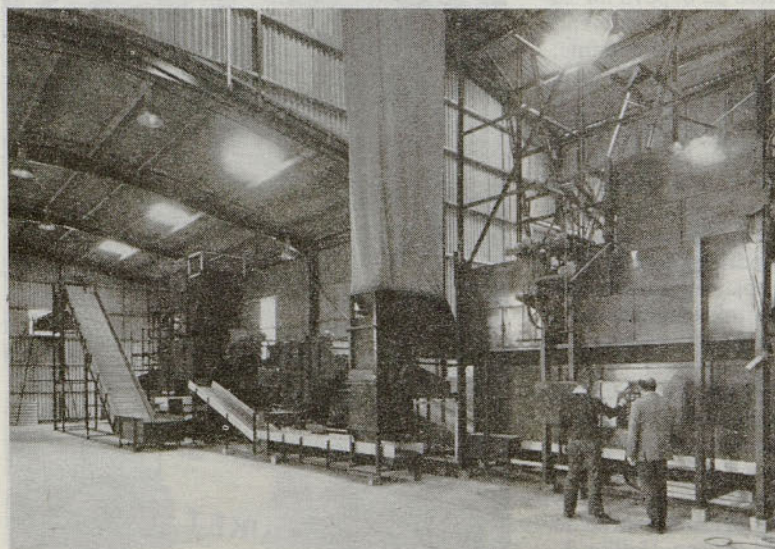
Najmanjši obiralni stroj Bruff tip C obere ca. 300–500 rastlin na uro. Obiralnik ima samo en par obiralnih valjev.

Tip super C je zmogljivejši, ima dva para različno dolgih obiralnih valjev, eden nad drugim, ki se delno prekrivata. Obere 600–720 rastlin na uro.

Obiralnik tip E ima dva para enakih obiralnih valjev v seriji (liniji), obere 720–900 rastlin na uro, mi pa smo jih ob nekoliko povečani turaži obiralnih valjev naštel celo 1100.

Obiralnik tip super E ima tri pare obiralnih valjev, od katerih sta dva v seriji, prvi par pa je nad drugim in ga delno prekriva. Obere 1320–1620 rastlin na uro. Je najzmogljivejši.

Obiralnik tip B ima tri pare obiralnih valjev v seriji (liniji), to je tip obiralnika, s katerim so opremljeni naši Bruffovi obiralni stroji. Po podat-

Velik obiralni stroj Super E (Foto CWF)

Paralelno vlaganje rastlin z dveh prikolic

kih CWF je zmožen obrati do ca. 1320 rastlin na uro.

K obiralnikom pripadajo ustrezni avtomatski obiralniki in ustrezni čistilniki. Vendar je možno sklope med seboj kombinirati, kar daje veliko možnosti pripraviti obiralni stroj za različne proizvodne razmere in različne zahteve.

Pri obiralnih strojih Bruff smo videli tudi nekatere posebnosti, ki jih naši obiralni stroji nimajo. Veliko uporabljajo valjčnih miz v različnih izvedbah, tako imajo posebno valjčno mizo za ločevanje plev, valjčno mizo z variabilnim razmikom valjčkov, tračno valjčno mizo, ki služijo za ločevanje, istočasno pa za transport hmelja.

Avtomatski obiralniki imajo slične elemente in delujejo po enakem principu kot naši pri strojih BB, le da so kar se tiče vzdrževanja, izboljšani in v več izvedbah, toda v dodatkih precej različni od naših.

Čistilniki so običajno dokaj obsežni. Poleg ventilatorjev in običajnih prebiralnih trakov, so značilne za njih daljše valjčne mize, kot jih poznamo pri nas. Čistilniki večinoma zaključujejo s prebiralnim trakom, razen pri najnovejšem stroju, ki ga je razvil CWF in kjer dodatno ročno prebiranje hmelja ni potrebno.

Odpenjanje obranih rastlin s proge je avtomatično ali pa je proga opremljena s kavljji. V tem primeru obrane rastline s kavljjev odreže posebne vrste cirkularka, morebitne ostanke s kavlja pa očistita dve rotirajoči krtači.

Na farmah, kjer obirata dva ali več obiralnih strojev, postavijo dodatno še tako imenovano polovičko obiralnega stroja, ki ga sestavlja samo valjčna miza, avtomatski obiralnik in čistilnik ustrezne kapacitete, ki ima nalogo obirati samo panoge, ki ostanejo od pometanja prikolic. Lahko pa nanj vračajo še neobrane oziroma slabo obrane panoge od ostalih strojev po principu recirkulacije. Spoznali so namreč, da pri menjavi prikolic pride preveč zalistnikov in hmelja

hkrati v obiralni stroj in da zaradi preobremenitve sklopov avtomatskega obiralnika in čistilnika gre veliko hmelja med odpadke. Če te polovičke stroja nimajo, potem pa drobir od pometanja od prikolic vlagajo na trak obiralnega stroja podobno kot pri nas, le da imajo za to dve deščici, dolžine 60 in širine 20 cm, s katerima pobirajo ostanke s tal in jih zlagoma mečejo v stroj. Lopat ne dovolijo, ker se z njimi zmeče preveč hmelja hkrati v stroj.

Rastline vpenjata na verigo običajno po dva delavca. Eden pripravlja in podaja, drugi pa vlaga. Zelo pazijo, da ne tečejo skozi stroj prazna prijemala. Ugotovili so, da je pri eni progi možno vlagati brez izpuščanja prijemal 16-18 rastlin na minuto, oziroma 960-1080 rastlin na uro. Pri večji hitrosti proge se učinek zaradi izpuščanja kavljjev celo zmanjša.

Ponekod vlagajo rastline iz dveh prikolic hkrati. Na drugi prikolici, ki stoji paralelno, je le en delavec in zapolnjuje samo prazna prijemala in polni progo ob menjavi prikolice.

Pri ogledu obiranja z različnimi obiralnimi stroji Bruff, pa tudi pri nekaterih drugih smo opazili, da so pri obiranju zelo natančni. Potek dela in delovanja obiralnih strojev je vedno nadzorovan. Strojev, pa tudi ljudi sicer ne preobremenjujejo, pazijo pa, da ne tečejo v prazno. Prikolice nakladajo malo, z malo rastlinami a zelo skrbno, da pri vlaganju ni težav in motenj. Obiralnike naravnava tako, da na rastlinah ostaja čimveč listja, pa še kar precej storžkov. Pleve običajno spuščajo med odpadke. Pri takšnem obiranju je hmelj zelo čist, z malo primesi listja in drugega, običajno pod 1 %. Zelo skrbijo za očiščen pridelek, kajti kriteriji kvalitete so iz leta v leto strožji, farme pa tudi skrbijo za svoj renome.

Znano je, da so angleški hmelji osemnjeni in storžki zaradi tega bolj krhki, kar zahteva prizanesljivo in precizno obiranje, da se doseže dobra kvaliteta. Obiralni stroji, ki smo jih videli,

bodisi Bruffovi ali iz proizvodnje Bruff-CWF so delovali brezhibno. Vendar smo jih ocenjevali in opazovali s stališča naših pridelovalnih razmer. Kljub temu, da so tudi naše sorte krhke za obiranje, pa smo vendarle ugotovili razlike, ki utegnejo vplivati na potek obiranja. Ocenili smo, da vladajo pri nas za strojno obiranje težje primere (daljše, bolj olistane rastline, večji pridelki, krhki zalistniki ipd.) kot smo jih videli v Angliji in da je obiranje z obiralnimi stroji pri nas bolj zahtevno, vsaj kar zadeva avtomatski obiralnik in čistilnik obiralnega stroja.

Pri izbiri tipa obiralnega stroja Bruff-CWF smo se odločili za najnovejšo varianto iz razvoja CWF. To je tip stroja, ki ga imajo v preizkušanju že dve leti. Gre za obiralnik Bruff B in čistilnik »J«, ki ima v seriji povezana dva ventilatorska čistilnika, slična našim H-25. Čistilnik je torej enostaven, a učinkovit. Zaključni s kaskadno nameščenimi prebiralnimi trakovi. Ročno prebiranje ni potrebno. Pri tem ni nepomembno, da se bodo na ta način dali preurediti tudi čistilniki naših že obstoječih obiralnih strojev, s čemer bi se kapaciteta obiralnika in čistilnika precej uskladila.

Zaključili smo, da je orientacija na obiralne stroje Bruff-CWF pravilna. Tvrdka CWF Engineering je pripravljena tudi na sodelovanje, kar nam omogoča v proces izdelave obiralnih strojev vnesti in vgraditi naše bogate izkušnje in spoznanja, ki smo si jih nabrali tekom časa in njihove razvojne dosežke ter tako pripraviti, kar se da enostaven a učinkovit obiralni stroj, ki bi bil uporaben brez večjih sprememb v različnih pridelovalnih razmerah.

V zadnjih razgovorih je bilo dogovorjeno, da bi za lastne potrebe obiralnike izdelali doma in sicer bi to nalogo prevzela DO Strojna Hmezad, uvozili pa bi le sestavne dele za čistilnike. Pri izdelavi obiralnika bi vključili CWF izboljšave. V letu 1985 naj bi pri nas obratovala že dva nova obiralna stroja, za katera upamo, da bosta še učinkovitejša od sedanjih.

Milan Veronek, kmet inž.

TESTIRANJE SKLOPOV ČISTILNIKA OBIRALNEGA STROJA BRUFF TIB B V LETU 1984

Pri obiralnem stroju Bruff tip B zmogljivosti obiralnika in čistilnika nista usklajeni. Storilnost tega obiralnega stroja bi se z ozirom na večjo zmogljivost obiralnika lahko bistveno povečala, če bi lahko povečali kapaciteto in učinkovitost (kvalitetnejše prebiranje oziroma čiščenje hmelja) čistilnika.

Za ugotavljanje možnosti povečanja učinkovitosti in kapacitete čistilnika obiralnega stroja Bruff B smo orientacijsko preverili in razmejili učinkovitost posameznih sklopov čistilnika tega obiralnega stroja.

Variante preizkusa

1. Običajno čiščenje (prebiranje) hmelja skozi oba sklopa čistilnika (H 25 + H 12).

2. Čiščenje hmelja samo skozi čistilnik H 25 (vent. H 25 + trakovi), čistilnik H 12 izključen.

3. Čiščenje hmelja dvakrat skozi čistilnik H 25 (vent. H 25 - 2x, trakovi H 25 - 2x), čistilnik H 12 izključen.

4. Čiščenje hmelja dvakrat skozi čistilnik H 25 (vent. H 25 - 2x, trakovi H 25 - 1x), čistilnik H 12 izključen.

Za vsako varianto čiščenja oziroma prebiranja hmelja (ročno prebiranje je bilo izključeno) smo vzeli vzorce hmelja v 4 repetacijah in svežega analizirali. Rezultati mehanskih analiz so prikazani v razpredelnicah.

Čistilnik H-25 je približno epak angleškemu čistilniku »J«. Rezultati pri obiranju sorte aurore kažejo na razliko med enkratnim oziroma dvakratnim prebiranjem hmelja s čistilnikom H 25. Pri dvakratnem prebiranju hmelja na čistilniku H 25 ostane med hmeljem majhna količina primesi. Z drugim čiščenjem hmelja s H 25 se je količina zmanjšala za 60 %.

Razpredelnica 1 Količina primesi med hmeljem - obiralni stroj Bruff tip B, sorta aurore, obiranje 10. 9. 1984

Frakcija Varianta	Odstotek			Primesi relativno
	storžki	pleve	primesi	
2 - H 25 kompleten	89,47	4,68	5,85	100
3 - 2 x H 25 kompleten	94,66	2,98	2,36	40

Razpredelnica 2 Sorta atlas, obiranje 11. 9. 1984

Frakcija Varianta	Odstotek			Primesi relativno
	storžki	pleve	primesi	
1 - H 25 + H 12	88,05	6,22	5,73	100
2 - H 25 kompleten	88,29	5,14	6,57	115
4 - 1 x H 25 komplet 1 x vent. H 25	95,95	1,17	2,88	50

TEKMOVANJE ZA VISOKE PRIDELKE HMELJA V LETU 1983

Tudi letos smo na Dan hmeljarjev v soboto 11. avgusta podeljevali nagrade in priznanja za visoke pridelke hmelja v letu 1983. Sedaj je to že zgodovina, vendarle bo zanimivo primerjati uspehe iz leta 1983 z letošnjim letom.

Letos smo nagrade podeljevali drugače kot doslej. Zmagovalca smo izbrali na osnovi pridelka po enoti površine in kakovosti, ugotovljene ob prevzemu v Hmezadu. Tako smo od izračunanega pridelka na hektar odbijali za vsak odstotek slabše kakovosti od prve po 5 kg. V 10. številki Hmeljarja so navedeni prvi trije najboljši za sorte savinjski golding, auroro, atlas in skupine. Ker tam doseženi vrstni red nima številke, za priborjeno mesto jih s to dopolnitvijo navajamo še enkrat po vrsti:

za savinjski golding:

1. Jelovšek Marjan TZO Petrovče za 2016 kg/ha
2. Podbregar Stanko TZO Tabor za 1740 kg/ha
3. Jurak Jože TZO Prebold za 1657 kg/ha

za auroro:

1. Hribnik Slavko TZO Braslovče za 2575 kg/ha
2. Ježovnik Viki TZO Polzela za 2539 kg/ha
3. Rojnik Ivan TZO Braslovče za 2462 kg/ha

za atlas:

1. Jurak Jože TZO Prebold za 2481 kg/ha
2. Sedminek Franc TZO Šempeter za 2450 kg/ha
3. Hribnik Slavko TZO Braslovče za 2311 kg/ha

Vrstni red skupin:

1. Hmezad DO kmetijstvo Žalec, TOZD Petrovče DE Drešinja vas za 1782 kg/ha
2. Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec za 1771 kg/ha
3. Hmezad DO Kmetijstvo Žalec, TOZD Petrovče DE Vojnik za 1734 kg/ha.

Kakšen vpliv je imela na vrstni red kakovost pridelanega hmelja naj navedemo, da je bil Jurak Jože po pridelku savinjskega goldinga 4., pa se je povzpел na 3. mesto, pri aurori je bil vrstni red pred upoštevanjem kakovosti 1. Ježovnik, 2. Cencelj, 3. Hribnik, 4. Rojnik Ivan, pri atlasu pa 1. Rotovnik, 2. Sedminek, 3. Jurak, 4. Hribnik.

Tudi med skupinami je bil prvotni vrstni red drugačen in sicer 1. je ostal prvi, 2. Hmezad DE Vojnik, 3. Inštitut Žalec, 4. Hmezad DE Šmarjeta, s tem, da so bile razlike dosti večje.

Kot posebnosti, ki so bile povedane tudi ob priliki podelitve nagrad so: 1. da sta Jurak Jože

iz Šešč in Hribnik Slavko iz Podvrha prejemnika dveh nagrad, 2. da je Podbregar Stanko iz Kaple, letošnji hmeljarski starešina, zaslužil tudi to čast, saj je drugi v pridelovanju savinjskega goldinga in 3. da je Jurak Jože iz Šešč že tretjič zapored zmagovalec v pridelovanju atlasa.

Skupni pridelek hmelja v letu 1983

Enako kot v letu 1982, smo tudi za leto 1983 pripravili pregled doseženih skupnih pridelkov hmelja vseh tistih pridelovalcev hmelja, ki so bili tekmovalci za posamezne sorte. Rezultate, ki niso tekmovalni, podajamo v tabeli Skupni pridelek 1983, s pripombo, da nismo odštevali kg za poslabšano kakovost.

Ko delamo primerjavo s tekmovalci vidimo, da so po skupnem povprečnem pridelku pri vrhu taki, ki niso dobili nobene nagrade. Šele 4. Rojnik Ivan iz Glinja je med tekmovalci na 3. mestu v pridelovanju auroro. Znana imena pa že srečamo od tega mesta naprej med dobitniki nagrad. Spoštovanja vredni skupni pridelek imajo zmagovalci, ki so v tej razpredelnici 6., 9. in 12. vsi trije s stoddostnim prvorazrednim hmeljem.

Bralce posebej opozarjamo na kolono »odstotek 1. vrste«, ko nekaterim dobrim pridelovalcem navedene številke niso v čast. Tudi kolona »število sort« pove marsikaj, posebej prvi trije, ko imajo samo eno sorto in še to auroro, pa jih ni med nagrajenci, se pravi, da so pridelovalci z več sortami še boljši v pridelovanju auroro.

Med vsemi 42 tekmovalci je samo eden (Meklav Ludvik), ki nima auroro, 6 (Šalej, Cilenšek, Zagoričnik, Kokovnik, Rojnik Ivan, Rojnik Jože), ki nimajo savinjskega goldinga, 26 pa takšnih, ki nimajo atlasa.

Dr. A. Četina

Vesti iz hmeljarskega sveta

Obiskali so nas predstavniki hmeljarjev iz Madžarske

Ob priliki obiska na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu so se pogovarjali o možnosti nabave sadik sorte auroro. V razgovoru z generalnim sekretarjem IHB pa je tekla beseda o sodelovanju Madžarske v IHB in možnosti za organiziranje razširjene seje predsedstva IHB avgusta 1988 na Madžarskem.

Tudi predstavniki romunskih hmeljarjev so bili pri nas

Ko so v zvezi za nabavo obiralnih strojev obiskali Strojno Žalec, so si ogledali tudi Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu, kjer so izmenjali strokovne poglede. Romunija ima okrog 2000 ha hmeljišč, pridelava pa okrog 1800-2000 ton hmelja. Gostje so v razgovoru na sekretariatu IHB izrazili željo, da bi se včlanili v IHB. Posredovali smo jim statut in drugo gradivo tako, da bi lahko sprejeli odločitev in poslali vlogo, ki jo bo obravnavalo predsedstvo IHB. Izgleda torej, da se bo članstvo IHB povečalo v kratkem za tri člane: Kitajsko, Bolgarijo in Romunijo.

Predsednik Tehnične komisije IHB in direktor Inštituta za kmet. tehniko in racionalizacijo v Merelbecku (Belgija) dr. Ir. Andre Maton s soprogo je obiskal Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo in SOZD Hmezad v Žalcu. Poleg izmenjave strokovnih in znanstvenih izkušenj na področju mehanizacije hmeljarstva in kmetijstva na sploh si je gost s soprogo ogledal nekaj hmeljarskih obratov, farmo v Žepini in vinsko klet Vinaga v Mariboru. Vspostavljen je bil tudi kontakt z Agrosom v Šempetru. Dogovorjeno je bilo intenzivnejše medsebojno sodelovanje med obema inštitutoma.

SKUPNI PRIDELEK 1983

Zap. št.	Priimek in ime	Kraj	TZO	Skupaj ha	Pridelek kg/ha	% 1. vr.	Št. sort
1.	Cilenšek Anton	Kapla vas	Prebold	1,62	2311	100	1
2.	Zagoričnik Vinko	Podvin	Polzela	2,02	2303	82	1
3.	Kokovnik Anton	Založe	Polzela	1,01	2217	96	1
4.	Rojnik Ivan	Glinje	Braslovče	1,35	2211	100	2
5.	Cencelj Anzelm	Petrovče	Petrovče	2,90	2153	60	2
6.	Jurak Jože	Šešče	Prebold	1,33	2042	100	3
7.	Ježovnik Viki	Podvin	Polzela	1,15	2000	79	2
8.	Podbregar Stanko	Kapla	Tabor	2,13	1931	75	2
9.	Jelovšek Marjan	Petrovče	Petrovče	3,97	1889	100	2
10.	Ribič Mara	Laškova vas	Prebold	3,55	1866	100	3
11.	Pikl Jože	Zg. Roje	Šempeter	1,95	1859	100	2
12.	Hribnik Slavko	Podvrh	Braslovče	1,20	1838	100	3
13.	Povše Ivan	Podlog	Šempeter	2,33	1811	100	3
14.	Lesjak Milan	Ojstriška vas	Tabor	1,75	1793	100	2
15.	Gajšek Viki	Drešinja vas	Petrovče	5,43	1780	100	2
16.	Marovt Franc	Zg. Gorče	Braslovče	1,96	1761	99	2
17.	Pinter Slavko	Dobriša vas	Petrovče	2,74	1752	100	2
18.	Ribič Ivan	Zg. Roje	Šempeter	2,14	1746	97	2
19.	Zupanc Jože	Gotovlje	Gotovlje	1,69	1746	38	2
20.	Babič Leopold	Zg. Roje	Šempeter	1,26	1738	100	2
21.	Uratnik Vida, Edo	Braslovče	Braslovče	4,04	1728	99	3
22.	Šalej Ivan	Dolenja vas	Prebold	1,11	1723	85	2
23.	Rojnik Jože	Poljče	Braslovče	2,41	1713	100	2
24.	Hrovat Julij	Podvin	Polzela	1,76	1698	100	2
25.	Meklav Ludvik	Dobrič	Polzela	1,02	1694	83	1
26.	Vranič Ivan	Prekopa	Vransko	3,15	1687	48	2
27.	Kralj Marinka	Ložnica	Gotovlje	1,30	1654	58	2
28.	Ocvirk Vinko	Prekopa	Vransko	2,41	1649	95	3
29.	Turnšek Ivan	Podvrh	Braslovče	1,00	1616	46	2
30.	Sedminek Jože	Podlog	Šempeter	4,87	1586	99	3
31.	Sedminek Franc	Sp. Roje	Šempeter	3,42	1584	93	3
32.	Rojnik Rranc	Sp. Gruš.	Šempeter	3,61	1577	100	3
33.	Bosner Jože	Gotovlje	Gotovlje	2,77	1572	43	3
34.	Puncer Jože	Sp. Gorče	Braslovče	2,16	1568	93	2
35.	Strnad Ivan	Zg. Gorče	Braslovče	1,16	1556	100	2
36.	Krajnc Martin	Kapla	Tabor	2,81	1500	22	2
37.	Cokan Vinko	Sp. Roje	Šempeter	3,23	1456	98	3
38.	Plauštajner Ivan	Dobriša vas	Petrovče	1,93	1430	69	2
39.	Vasle Maks	Zložje	Polzela	1,33	1427	33	2
40.	Rotovnik Miro	Gotovlje	Gotovlje	2,16	1398	27	3
41.	Serdoner Ivan	Zg. Gruš.	Šempeter	1,35	1385	100	2
42.	Natek Norbert	Pondor	Vransko	2,21	1241	100	3